

Rekenkamercommissie Den Helder

Rapportage onderzoek Subsidiebeleid en uitvoering

Mei 2022

**Onderzoek subsidiebeleid en –
uitvoering Den Helder**

Colofon

Projectnummer 261

Auteurs: Demet Akpınar
Gerard Nieuwe Weme
Esra van Koolwijk

B&A B.V.
Bezuidenhoutseweg 161
Postbus 829
2501 CV Den Haag

t 070 - 3029500
f 070 - 3029501

e-mail: info@bagroep.nl
[http: www.bagroep.nl](http://www.bagroep.nl)

Den Haag, november 2021

© Copyright B&A B.V. 2022.

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Op alle opdrachten en werkzaamheden zijn de Algemene voorwaarden van B&A B.V. van toepassing, gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel Haaglanden onder dossiernummer: KvK Haaglanden 27177844. De Algemene voorwaarden treft u als bijlage aan en kunt u tevens inzien op onze website, www.bagroep.nl.

B&A is gevestigd in Den Haag, Amsterdam en Rotterdam.

12-5-2022 22:26:00

Inhoudsopgave

1. Managementsamenvatting	5
2. Inleiding	7
2.1 Vraagstelling en achtergrond	7
2.2 Onderzoeksvragen en -model	7
2.2.1 Onderzoeksvragen	7
2.2.2 Onderzoeksmodel	9
2.3 Normenkader	10
2.4 Onderzoeksverantwoording	11
2.5 Leeswijzer	12
3. Bevindingen inrichting subsidiebeleid	14
3.1 Definitie 'subsidies' en subsidiebeleid	15
3.2 Faciliteren lokale kracht	16
3.3 Subsidiesoorten en vormen van subsidiëring	17
3.4 Inrichting subsidiebeleid en subsidieproces	19
4. Bevindingen toepassing subsidiebeleid	21
4.1 Financieel inzicht subsidies	22
4.2 Subsidieproces	23
4.2.1 Algemene subsidieverordening Den Helder 2019	23
4.2.2 (Deel)subsidieverordeningen en (subsidie)regelingen	27
4.2.3 Relatie subsidieverstrekking en beleidskaders	34
5. Oordeel subsidiebeleid en -uitvoering	39
5.1 Oordeel rechtmatigheid	40
5.2 Oordeel doelmatigheid	41
5.3 Oordeel doeltreffendheid	43
5.4 Oordeel waardering	46
5.5 Oordeel rol raad	47
6. Conclusies en aanbevelingen	51
6.1 Antwoord op de centrale onderzoeksvraag	51
6.2 Conclusies	51
6.3 Aanbevelingen	52
7. Bestuurlijke reactie	54
7.1 Paragraaf	55
Bijlage 1: Technische reactie	59
Bijlage 2: Onderzoeksverantwoording	60
Bijlage 3: Samenvatting casusonderzoek	61

1

MANAGEMENTSAMMENTVATTING

1. Managementsamenvatting

Doel van de rekenkamercommissie is middels dit onderzoek voor de raad inzichtelijk te maken in hoeverre de gemeente Den Helder ervoor zorgt dat de subsidies die ze verstrekt doeltreffend en doelmatig zijn. Daartoe is in dit onderzoek nagegaan:

- Wat de omvang van de subsidies is en welke maatschappelijke doelen daarmee worden nagestreefd.
- Of en zo ja wat het causale verband is tussen de verstrekte subsidies en het bereiken van de door de gemeente Den Helder beoogde maatschappelijke doelen.
- Hoe de gemeente De Helder haar opdrachtgeversrol invult.
- Op welke wijze de sturing en controle op het subsidiebeleid door de gemeenteraad plaatsvindt.

Het onderzoek heeft geleid tot de volgende hoofdconclusie:

- *De gemeente heeft, met het verstrekken van subsidies, onvoldoende zicht op het realiseren van maatschappelijke doelen bij de meeste verstrekte subsidies.*
- *De raad stelt alleen juridische kaders (Algemene Subsidieverordening) maar stelt geen kaders wanneer het subsidie-instrument moet worden ingezet en hoe de verbinding tussen subsidie en de doelen van de gemeente is geborgd.*
- *De raad kan de controlerende taak niet goed uitvoeren. De raad kan op basis van de ontvangen informatie niet toetsen of het subsidie-instrument goed wordt ingezet (evaluaties vinden niet plaats). De raad kan op basis van de ontvangen informatie ook niet controleren of de subsidies bijdragen aan het doelbereik van de gemeente.*

De hoofdconclusie is gebaseerd op de volgende vier deelconclusies:

1. Inzet van het subsidie-instrument is geen onderdeel van een afwegingskader, de raad heeft dit ook niet vastgesteld.
2. Onvoldoende sturing op een doeltreffende subsidieverstrekking.
3. Weinig sturing op de doelmatigheid van de subsidieverstrekking.
4. De raad kan haar controlerende taak op subsidieverstrekingen niet goed uitoefenen.

Deze conclusies vormen aanleiding voor een viertal aanbevelingen van de rekenkamercommissie.

Aanbeveling 1: Stel een subsidiebeleid op met daarin een afwegingskader en stel deze als raad vast.

Hiertoe zou de raad het college op moeten dragen om een door de raad vast te stellen Beleidsnota Subsidies op te stellen.

Aanbeveling 2: Richt op basis van het subsidiebeleid de juridische kaders in en stel deze als raad vast.

Draag als raad het college op om voor alle subsidies subsidieregelingen of specifieke subsidieverordeningen op te stellen en hier alleen van af te wijken indien sprake is van een uitzonderingsgrond uit de Awb (art. 4:23, derde lid).

Aanbeveling 3: Evalueer eens per vijf jaar het subsidiebeleid.

Draag het college op om subsidieregelingen en specifieke subsidieverordeningen periodiek en minstens eenmaal in de vijf jaar op doelmatigheid en doeltreffendheid te evalueren.

Aanbeveling 4: Vraag jaarlijks een rapportage over de bijdrage van de subsidieverstrekking aan de doelen.

Vraag om een eenduidig openbaar subsidieregister op te stellen met naast de toegekende subsidies ook een overzicht van de over de afwijzingen en (gedeeltelijke) toekenningen.

Voor een uitvoerige beschrijving van de conclusies en aanbevelingen verwijzen wij u naar hoofdstuk 6 van dit rapport.

2

INLEIDING

2. Inleiding

2.1 Vraagstelling en achtergrond

Steeds meer gemeenten hebben moeite om de begroting sluitend te krijgen. Geld is daarom in veel gemeenten een schaars goed. Het is daarom zaak dat de gemeente zicht heeft op een doelmatige en doeltreffende besteding van dit schaarse goed. Zodat niet alleen teleurgestelde aanvragers erop kunnen vertrouwen dat het subsidiegeld eerlijk is verdeeld maar dat dit evenzo geldt voor alle inwoners, instellingen en bedrijven in de gemeente Den Helder. Het is een taak van de gemeenteraad om namens hen hier op toe te zien.

Gemeenten buigen zich steeds opnieuw en steeds intensiever over de vraag: 'Wat doen we zelf en wat kunnen we overlaten aan de burger en aan andere partijen?' Dit geldt ook voor de gemeente Den Helder. Net als veel andere gemeenten is de gemeente Den Helder zich er van bewust dat bepaalde maatschappelijke doelen goed, en soms zelfs beter, bereikt kunnen worden door derden in staat te stellen deze activiteiten uit te voeren. Om die reden ontvangen inwoners, verenigingen, maatschappelijke instellingen en tal van organisaties éénmalig of periodiek een financiële bijdrage in de vorm van een subsidie. Het kan daarbij om relatief kleine bedragen gaan, maar ook om uitgaven van substantiële omvang van de gemeentelijke begroting. De gemeente Den Helder verleent subsidies aan diverse verenigingen, instellingen, groepen inwoners en bedrijven en maakt daarmee mogelijk dat kinderen kunnen sporten, jongeren zich kunnen ontplooiën, investeringen gemaakt kunnen worden in duurzame energie, et cetera. Burgers hechten belang aan een zorgvuldige besteding van het belastinggeld en aanvragers willen er op toezien dat het subsidiegeld eerlijk en zorgvuldig is verdeeld. Gelet op het financiële en maatschappelijk belang van het verstrekken van subsidies wil de rekenkamercommissie inzicht in de doelmatigheid, doeltreffendheid en de effectiviteit van het gemeentelijk subsidiebeleid.

De rekenkamercommissie wil met dit onderzoek voor de raad inzichtelijk maken in hoeverre de gemeente Den Helder ervoor zorgt dat de subsidies die ze verstrekt doeltreffend en doelmatig zijn. Daartoe is in dit onderzoek nagegaan:

- Wat de omvang van de subsidies is en welke maatschappelijke doelen daarmee worden nagestreefd.
- Of en zo ja wat het causale verband is tussen de verstrekte subsidies en het bereiken van de door de gemeente Den Helder beoogde maatschappelijke doelen.
- Hoe de gemeente De Helder haar opdrachtgeversrol invult.
- Op welke wijze de sturing en controle op het subsidiebeleid door de gemeenteraad plaatsvindt.

2.2 Onderzoeksvragen en -model

2.2.1 Onderzoeksvragen

De centrale onderzoeksvraag luidt:

In hoeverre is de uitvoering van het subsidiebeleid van de gemeente Den Helder doelmatig en doeltreffend en hoe geeft de gemeenteraad invulling aan de kaderstellende en controlerende rol?

De centrale onderzoeksvraag is uitgesplitst in een aantal subvragen. De vragen zijn geordend langs twee lijnen: beschrijvend en oordelend. De beschrijvende vragen geven inzicht over de inrichting van het subsidiebeleid en de toepassing in de praktijk. De oordelende vragen hebben betrekking op de rechtmatigheid, doelmatigheid, doeltreffendheid, waardering van aanvragers en de rol van de raad.

Beschrijvende vragen

1. **Inrichting subsidiebeleid:** Wat zijn subsidies en hoe is in Den Helder invulling gegeven aan gemeentelijk subsidiebeleid?
 - a. Wat wordt verstaan onder 'subsidies'?
 - b. Wat is het subsidiebeleid en hoe is dat vastgelegd?
 - c. Wat zijn de doelen van het betreffende beleid?
 - d. In hoeverre wordt de lokale kracht van de samenleving gefaciliteerd door initiatieven te subsidiëren?
 - e. Welke soorten subsidies kent Den Helder? Wordt onderscheid gemaakt tussen eenmalige en periodieke subsidies?
 - f. Is er sprake van atypische of bijzondere vormen van subsidiëring, zoals het gebruik van beschikking vervangende overeenkomsten (Awb, art. 4:36) of het toekennen van een verlaagde huur?
 - g. Hoe zijn de taken en bevoegdheden inzake het subsidiebeleid belegd?
 - h. Welke stappen zijn er in het subsidieproces onderscheiden?
 - i. Binnen welke beleidsterreinen wordt gewerkt met subsidies?
2. **Toepassing subsidiebeleid in de praktijk:** Hoe ziet de toepassing van het subsidiebeleid er in de praktijk uit?
 - a. Hoeveel subsidies zijn aangevraagd, en voor welk bedrag? Hoeveel subsidies zijn toegekend, en voor welk bedrag?
 - b. Is er een bedrag voor subsidies in de begroting opgenomen?
 - c. Op welke wijze wordt het subsidieproces (aanvraag, behandeling, toekenning of afwijzing en verantwoording) geregistreerd?
 - d. Aan welke criteria wordt de subsidieaanvraag getoetst?
 - e. Op welke wijze wordt de verantwoording van de geleverde prestaties en de vaststelling van de subsidies vormgegeven?
 - f. Wat gebeurt bij overschrijding van het in de begroting opgenomen bedrag? En bij onderuitputting?

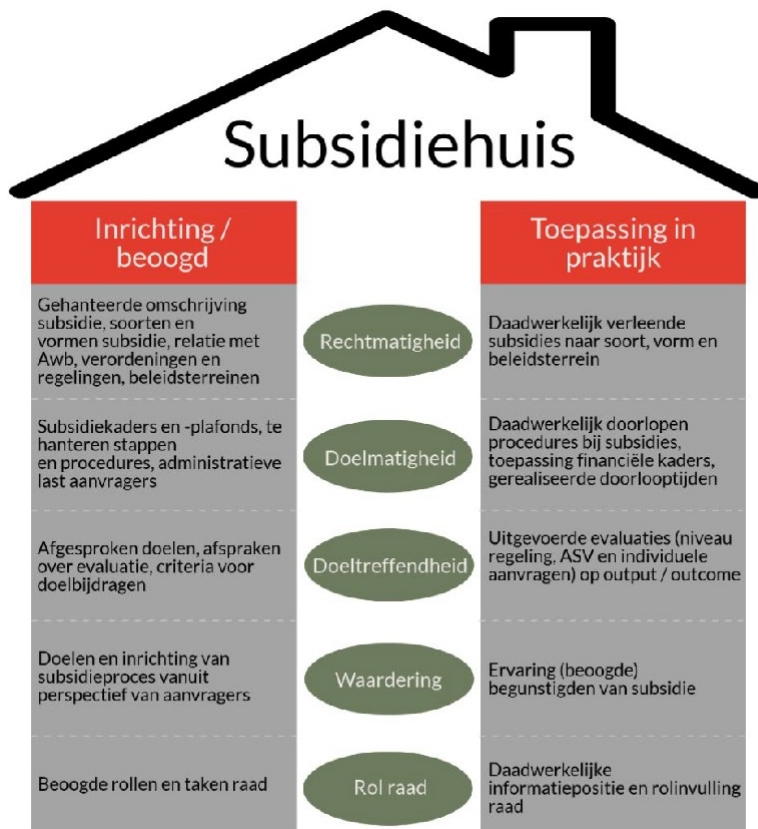
Oordelende vragen

3. **Rechtmatigheid:** Wordt bij de uitvoering van het subsidiebeleid gewerkt volgens de gestelde regels?
 - a. Sluit het subsidiebeleid aan bij het daartoe gestelde in de Algemene wet bestuursrecht?
 - b. Wordt bij de toekenning van subsidies binnen de beleidsmatige, procesmatige en financiële kaders geopereerd?
 - c. Is de administratie volledig, zijn beoordelingscriteria afgeleid van beleidsdoelstellingen?
4. **Doelmatigheid:** Wordt bij de uitvoering van het subsidiebeleid doelmatig gewerkt?
 - a. Wordt ernaar gestreefd om de subsidies te minimaliseren bij gelijkblijvend resultaat?
 - b. Wordt ernaar gekeken of de gestelde doelen op een andere wijze dan het toekennen van subsidies te realiseren zijn?
 - c. Hoelang is de doorlooptijd van een subsidieaanvraag?
 - d. Is er inzicht in de uitvoeringskosten van het proces van subsidieverstrekking?
 - e. Wordt ernaar gestreefd om de kosten van het uitvoeringsproces te minimaliseren?
5. **Doeltreffendheid:** Worden de doelen van het subsidiebeleid gerealiseerd?
 - a. Wordt het subsidiebeleid minstens eens in de vijf jaar op effectiviteit geëvalueerd, conform Awb, artikel 4:24?
 - b. Op welke wijze vindt die evaluatie van het subsidiebeleid plaats?
 - c. Heeft de evaluatie betrekking op het subsidiebeleid en het uitvoeringsproces of op de individuele subsidiërelaties?
 - d. Wordt beoordeeld, en zo ja op welke wijze, of de verstrekte subsidie en de geleverde prestatie bijdragen aan de gestelde beleidsdoelen?

- e. Wordt bij het beoordelen van het halen van de gestelde doelen onderscheid gemaakt tussen output (de afgesproken prestatie) en de outcome (het maatschappelijk effect)?
 - f. Wie zijn bij die evaluatie betrokken?
 - g. Met wie worden de bevindingen van die evaluatie gedeeld?
6. **Waardering:** Hoe ervaren de (beoogde) begunstigden de subsidies van de gemeente Den Helder?
- a. Is de eventuele (gedeeltelijke) afwijzing van een aangevraagde subsidie helder voor de aanvrager? Is de argumentatie begrijpelijk?
 - b. Is de eventuele (gedeeltelijke) toekenning van een aangevraagde subsidie helder voor de aanvrager? Is de argumentatie begrijpelijk?
 - c. Is duidelijk aan welke voorwaarden de subsidietoekenning is gebonden en op welke wijze de verantwoording plaats moet vinden?
7. **Rol raad:** Hoe geeft de gemeenteraad invulling aan de kaderstellende en controlerende rol?
- a. Wordt de gemeenteraad, naar het oordeel van de leden, adequaat geïnformeerd over de verstrekte, en eventueel niet toegekende, subsidies? Zo niet, wat zou er moeten veranderen?
 - b. Wordt de gemeenteraad, naar het oordeel van de leden, voldoende betrokken bij de periodieke evaluatie van het subsidiebeleid? Zo niet, wat zou er moeten veranderen?
 - c. Heeft de gemeenteraad initiatieven genomen om beter geïnformeerd te worden, en zo ja, welke en wat is daarvan het resultaat?

2.2.2 Onderzoeksmodel

Bovenstaande onderzoeksvragen zijn samengevat in een onderzoeksmodel. Daarbij is de inrichting en uitvoering van het subsidiebeleid in Den Helder grafisch vormgegeven als het subsidiehuis. Binnen dat subsidiehuis is onderscheid tussen enerzijds de beoogde inrichting en anderzijds de toepassing in de praktijk. Door deze tegen elkaar af te zetten op meerdere aspecten zijn de oordelende vragen over rechtmatigheid, doelmatigheid, doeltreffendheid, waardering en rolinvulling door de raad beantwoord.

2.3 Normenkader

De *oordelende* onderzoeksvragen en het bijbehorende onderzoeksmodel leiden tot het volgende normenkader.

Tabel 1 Normenkader		
	Oordeel	Norm
Rechtmatigheid	De gemeentelijke regelgeving en het gemeentelijke beleid zijn rechtmatig.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ De gemeentelijke subsidieverordening is in overeenstemming met de Algemene wet bestuursrecht (Awb). Eventuele deelverordeningen of beleidsregels zijn in overeenstemming met de algemene subsidieverordening.
	Er is sprake van een rechtmatige uitvoering	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Het onderscheid tussen subsidie in de zin van de Awb en het verlenen van subsidie in natura is duidelijk ▪ Een aanvraag voor subsidieverlening en – vaststelling wordt tijdig ingediend en bevat de juiste gegevens ▪ Er wordt tijdig beslist op een aanvraag tot subsidieverlening dan wel –vaststelling ▪ Subsidiebesluiten zijn gemotiveerd vanuit het perspectief van rechtmatigheid en doeltreffendheid ▪ Subsidieplafonds zijn gebaseerd op lokale voorschriften en worden correct bekend gemaakt.
Doelmatigheid	Er is sprake van een doelmatige Uitvoering	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Het proces omtrent de subsidieaanvraag, de behandeling, beschikking en verantwoording wordt gemonitord en het is duidelijk wat de resultaten hiervan zijn ▪ De uitgaven, gemoeid met subsidieverstrekking, blijven binnen de daarvoor gestelde kaders ▪ Er is sprake van een overzichtelijke en complete administratie
Doeltreffendheid	Beoordeeld wordt of het met de subsidieverstrekking beoogde doel wordt bereikt.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ De aanvraag voor subsidieverlening geeft inzicht in de activiteiten die zullen worden uitgevoerd ▪ Er is een verband te leggen tussen de gemeentelijke doelen en de gesubsidieerde activiteiten ▪ Bij het beoordelen van de aanvraag tot vaststelling wordt gecontroleerd of aan de bij de subsidieverlening vastgestelde verplichtingen is voldaan
	Er is sprake van evaluatie, terugkoppeling en (eventuele) bijstelling van het subsidiebeleid en/of de uitvoering daarvan	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Het subsidiebeleid wordt periodiek geëvalueerd conform artikel 4:24 Awb ▪ De evaluatie biedt concrete handvatten voor verbetering

Tabel 1 Normenkader		
	Oordeel	Norm
Waardering	Het subsidiebesluit en – proces is duidelijk voor aanvragers	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Argumenten (gedeeltelijke) afwijzing dan wel toewijzing van een aangevraagde subsidie zijn duidelijk geformuleerd ▪ De voorwaarden (uitvoering en verantwoording) bij subsidietoekenning zijn duidelijk geformuleerd
Rol raad	De raad is in zijn staat haar controlerende en kaderstellende rol te nemen	<ul style="list-style-type: none"> ▪ De raad stelt inhoudelijk, financieel en procedurele kaders voor de subsidieverstrekking ▪ De informatie aan de raad is relevant (bevat geen overbodige informatie) ▪ De informatie aan de raad is toegankelijk en begrijpelijk ▪ De informatie is informatief (geeft inzicht in de achtergrond)

2.4 Onderzoeksverantwoording

Documentenstudie

Verschillende documenten zijn verzameld en geanalyseerd om tot een beschrijving te komen van het subsidieproces. In bijlage 2 zijn alle geraadpleegde documenten weergegeven.

Casusonderzoek

Het casusonderzoek diende inzicht te bieden in de daadwerkelijke uitvoering van het subsidiebeleid aan de hand van ingediende subsidieaanvragen. Tussen 2018 en 2020 zijn in totaal 292 subsidies aangevraagd, waarvan 258 subsidies toegekend. In het casusonderzoek zijn 30 subsidieaanvragen onderzocht. Voor de uitvoering van het casusonderzoek zijn alle relevante onderdelen van de subsidieaanvragen opgevraagd voor de betreffende jaren. In het casusonderzoek is per individuele casus bekeken hoe het subsidieproces verloopt van aanvraag, behandeling, toewijzing (of afwijzing) tot aan de verantwoording. Aan de hand van de bepalingen uit de ASV en aanvullende subsidieregelingen is getoetst of de aanvragen op de juiste wijze zijn beoordeeld en behandeld. Tabel 2 geeft een weergave van de selectie voor het casusonderzoek. In bijlage 3 staat een samenvatting van de uitkomsten van het casusonderzoek.

Tabel 2 Totaal subsidieregister				
Selectie	2018	2019	2020	Eindtotaal
tot € 5.000	1	1	1	3
€ 5.000 – € 50.000	2	3	2	7
Vanaf € 50.000 (m.u.v. de grootste 6 aanvragen zie hieronder)	4	3	2	9
6 grootste aanvragen	3	2	1	6
Afgewezen aanvragen	1	3	0	4
Ingetrokken aanvragen	0	0	1	1
Eindtotaal	11	12	7	30

Binnen de geselecteerde aanvragen is geen statistische variëteit nagestreefd, maar rekening gehouden met een variëteit aan aanvragen door te selecteren op basis van de grootte van de aanvraag en toekenning dan wel afwijzing.

Interviews

Gesproken is met vertegenwoordigers van de ambtelijke organisatie, het college en de raad. Daarnaast is gesproken met aanvragers van subsidie. In de bijlage treft u het overzicht aan van de geraadpleegde respondenten.

Analyse

Ten slotte zijn de bevindingen geanalyseerd en getoetst aan het normenkader.

2.5 Leeswijzer

De bevindingen per onderdeel zijn in aparte hoofdstukken weergegeven. In hoofdstuk 3 treft u de bevindingen rondom de inrichting van het subsidiebeleid. De bevindingen over de toepassing van het subsidiebeleid zijn in hoofdstuk 4 beschreven. In hoofdstuk 5 staat de beantwoording van de oordelende vragen en de toetsing aan het normenkader. De relevante deelvragen zijn steeds beantwoord in een grijze box gevolgd door een onderbouwing. Tip voor de snelle lezer: lees alleen de grijze boxen, de toetsing aan het normenkader en de samenvattende bevindingen. In hoofdstuk 6 zijn conclusies en aanbevelingen beschreven.

3

**BEVINDINGEN INRICHTING
SUBSIDIEBELEID**

3. Bevindingen inrichting subsidiebeleid

In dit hoofdstuk staat de beantwoording van de volgende onderzoeksvragen centraal:

1. Wat zijn subsidies en hoe is in Den Helder invulling gegeven aan gemeentelijk subsidiebeleid?
 - a. Wat wordt verstaan onder 'subsidies'?
 - b. Wat is het subsidiebeleid en hoe is dat vastgelegd?
 - c. Wat zijn de doelen van het betreffende beleid?
 - d. In hoeverre wordt de lokale kracht van de samenleving gefaciliteerd door initiatieven te subsidiëren?
 - e. Welke soorten subsidies kent Den Helder? Wordt onderscheid gemaakt tussen eenmalige en periodieke subsidies?
 - f. Is er sprake van atypische of bijzondere vormen van subsidiëring, zoals het gebruik van beschikking vervangende overeenkomsten (Awb, art. 4:36) of het toekennen van een verlaagde huur?
 - g. Hoe zijn de taken en bevoegdheden inzake het subsidiebeleid belegd?
 - h. Welke stappen zijn er in het subsidieproces onderscheiden?
 - i. Binnen welke beleidsterreinen wordt gewerkt met subsidies?

We starten met een beantwoording van de betreffende vragen op hoofdlijnen. Daarna volgt de onderbouwing.

Beantwoording op hoofdlijnen:

a. Wat wordt verstaan onder 'subsidies'? (paragraaf 3.1)

De gemeente Den Helder geeft in de ASV aan dat zij aansluit bij de definitie 'subsidie' van artikel 4.21 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb, artikel 4.21): *"de aanspraak op financiële middelen, door een bestuursorgaan verstrekt met het oog op bepaalde activiteiten van de aanvrager, anders dan betaling voor aan het bestuursorgaan geleverde goederen of diensten"*.

b. Wat is het subsidiebeleid en hoe is dat vastgelegd? (paragraaf 3.1)

De gemeente Den Helder beschikt niet over een beleidsnota met daarin uitgangspunten en doelstellingen van het subsidiebeleid. De gemeente beschikt wel over een juridisch kader, de Algemene Subsidieverordening Den Helder 2019. Op de verschillende beleidsterreinen vormen visiedocumenten en beleidsnota's het inhoudelijk kader voor subsidiëring.

c. Wat zijn de doelen van het betreffende beleid? (paragraaf 3.1)

Een beleidsnota met daarin uitgangspunten en doelstellingen van het subsidiebeleid ontbreekt.

d. In hoeverre wordt de lokale kracht van de samenleving gefaciliteerd door initiatieven te subsidiëren? (paragraaf 3.2)

Niet in elk domein is een directe koppeling gevonden tussen de facilitering van de lokale kracht door het subsidiëren van initiatieven. Binnen de Beleidsregel Deskundigheidsbevordering kunnen vrijwilligers een beroep doen op middelen ter bevordering van hun deskundigheid.

e. Welke soorten subsidies kent Den Helder? Wordt onderscheid gemaakt tussen eenmalige en periodieke subsidies? (paragraaf 3.3)

Den Helder kent naast de ASV drie (deel)verordeningen (een Subsidieverordening evenementen Den Helder 2020, Subsidieverordening sportverenigingen Den Helder (2021) en Deelsubsidieverordening

"Topsportregeling" (2018)) en geeft enkele beleidsterreinen specifiek gestalte in nadere (subsidie)regels (Subsidieregeling evenementen Den Helder 2020, Beleidsregels subsidiëring deskundigheidsbevordering 2020, Subsidieregeling voorschoolse voorzieningen 2019). Binnen het Sociaal Domein zijn geen er algemene subsidieverordeningen of -regelingen. Hiervoor geldt dat de kadernota, begroting en beleidskaders het inhoudelijk kader vormen. Zij zijn leidend voor de te verstrekken subsidies.

De gemeente Den Helder maakt onderscheid tussen eenmalige en periodieke subsidies. Deze kennen aparte aanvraagtermijnen.

f. Is er sprake van atypische of bijzondere vormen van subsidiëring, zoals het gebruik van beschikking vervangende overeenkomsten (Awb, art. 4:36) of het toekennen van een verlaagde huur? (paragraaf 3.3)

De gemeente Den Helder kent enkele atypische vormen van subsidiëring (in natura) waarbij organisaties om niet of tegen een verlaagde huur een ruimte gebruiken.

g. Hoe zijn de taken en bevoegdheden inzake het subsidiebeleid belegd? (paragraaf 3.4)

De ASV beschrijft criteria en termijnen. De aanvraag wordt inhoudelijk beoordeeld door een beleidsmedewerker van het domein waar de subsidie binnenvalt. Een extra check is ingebouwd door afdeling financiën. Een interne controle toetst op rechtmatigheid.

h. Welke stappen zijn er in het subsidieproces onderscheiden? (paragraaf 3.4)

Het subsidieproces wordt gekenmerkt door een vaste structuur van een aanvraag, (eventueel) B&W advies, beschikking, verantwoording en vaststelling van de verlening.

i. Binnen welke beleidsterreinen wordt gewerkt met subsidies? (paragraaf 3.1)

Binnen het sociaal domein, cultuur, sport & recreatie en onderwijs.

3.1 Definitie 'subsidies' en subsidiebeleid

Definitie subsidies

De gemeente Den Helder geeft in de ASV aan dat zij aansluit bij de definitie 'subsidie' van artikel 4.21 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb, artikel 4.21): "de aanspraak op financiële middelen, door een bestuursorgaan verstrekt met het oog op bepaalde activiteiten van de aanvrager, anders dan betaling voor aan het bestuursorgaan geleverde goederen of diensten".

De kaders voor het subsidiebeleid van de gemeente zijn vastgelegd in de Algemene subsidieverordening (hierna: ASV) en in subsidieregelingen. Deze zijn vastgesteld door de Raad. Het wettelijk kader voor het subsidiebeleid van de gemeente is de Algemene wet bestuursrecht, titel 4.2 (hierna: de Awb). De ASV is opgesteld binnen de beleidsvrijheid die de Awb de gemeente biedt. De ASV is het wettelijk kader voor de verstrekking van subsidies voor activiteiten op de beleidsterreinen die vallen onder de door de Raad vastgestelde en in de gemeentebegroting opgenomen programma's. De ASV bevat onder andere de algemene kaders voor subsidieverlening, waaronder de bevoegdheden van het College, de vereiste kenmerken van een subsidieregeling, de randvoorwaarden waaraan een organisatie moet voldoen om subsidie te ontvangen en de procedurevereisten voor aanvraag, verlening en vaststelling van subsidies.

In subsidieregelingen worden inhoudelijke voorwaarden gesteld aan subsidieverlening voor specifieke activiteiten. 1 Het College heeft op grond van de ASV het mandaat subsidieregelingen vast te stellen. In de subsidieregelingen kan uitgewerkt worden voor welke activiteiten subsidie kan worden verleend en tot welk bedrag dat kan. Het College heeft het mandaat het subsidieplafond vast te stellen zolang dat past binnen de door de Raad vastgestelde programmabegroting. Wanneer het College een subsidiebedrag ter beschikking wil stellen hoger dan het begrote bedrag, moet daarvoor een begrotingswijziging worden vastgesteld door de Raad. De indieningstermijnen voor een subsidieaanvraag worden daarop vastgesteld zodat, indien van toepassing, tijdig een begrotingswijziging kan worden voorgesteld aan de Raad.

De Raad kan besluiten een subsidieverordening, -regeling op te stellen, bijvoorbeeld omdat zij een beleidsdoel wil realiseren met een subsidie waarin niet wordt voorzien onder de voorwaarden van de ASV. In de verordening komen vergelijkbare onderdelen terug als in de ASV en de onderliggende subsidieregelingen zoals het doel van de subsidie, de wijze van verdeling van de beschikbare middelen, de termijnen en de vereisten aan de aanvraag en de vaststelling.

Het verschil tussen een verordening en een regeling is dat een verordening altijd langs de raad gaat en een regeling door het college kan worden vastgesteld. Een verordening is een algemeen bindend voorschrift waar inwoners rechten en plichten aan kunnen ontleen. In een verordening staat bovendien vermeld dat het college aanvullende regels (regelingen) kan opstellen.

Subsidiebeleid en doelen

De gemeente Den Helder beschikt niet over een beleidsnota met daarin uitgangspunten en doelstellingen van het subsidiebeleid. De Algemene wet bestuursrecht (Awb) geeft het wettelijk kader voor alle subsidies die het Rijk en de lagere overheden toekennen. De eis dat een subsidie in beginsel steeds een wettelijke grondslag heeft staat hierbij centraal. Voor de gemeente betekent dit dat toekenning van subsidies gebaseerd moet zijn op een verordening. De gemeente Den Helder beschikt over dit juridisch kader, een Algemene Subsidieverordening Den Helder 2019 (hierna ASV). Naast deze ASV geeft de gemeente Den Helder bepaalde beleidsterreinen specifiekere gestalte in nadere (subsidie)regels. Voor de beleidsterreinen waar specifiekere (subsidie)regels ontbreken, vormen visiedocumenten en beleidsnota's het inhoudelijk kader voor subsidiëring. Zie ook paragraaf 3.3

Beleidssterreinen

De ASV is van toepassing op de verlening van gemeentelijke subsidies, in elk geval voor activiteiten op beleidsterreinen zoals genoemd in de begroting, met uitzondering van subsidies waarvoor bij afzonderlijke verordening een uitputtende regeling is getroffen. Dat betekent dat binnen de volgende beleidsterreinen gewerkt wordt met subsidies:

- Sociaal domein
- Cultuur, Sport & Recreatie
- Onderwijs

3.2 Faciliteren lokale kracht

In de ASV zijn geen bepalingen opgenomen over het bijdragen van subsidies aan het faciliteren van lokale kracht. De ASV bevat geen inhoudelijke bepalingen, die zijn of opgenomen in aparte regelingen of in beleidskaders. Binnen de verschillende domeinen is sprake van doelen die de gemeente nastreeft ter bevordering van eigen kracht. Hieronder een overzicht van de verschillende programma's en de doelen die zij nastreeft. Niet in elk domein is er een directe koppeling gevonden tussen de facilitering van de lokale kracht van de samenleving door initiatieven te subsidiëren.

Helders akkoord

In het Helders Akkoord 2018-2022 ¹ geeft het college aan dat zij Burgerparticipatie en burgerinitiatief beter en meer gestructureerd met een budget gaat organiseren. Hierin omschrijft zij niet wat de bijdrage van subsidies hier aan kunnen zijn.

Beleidsregel Deskundigheidsbevordering

Met de Beleidsregel Subsidiëring Deskundigheidsbevordering wordt gestalte gegeven aan bevordering lokale kracht. Middels deze regeling kunnen vrijwilligers die actief zijn bij een vrijwilligersorganisatie in Den Helder en een vitale rol vervullen subsidie aanvragen voor deskundigheidsbevordering van.

¹ Coalitieprogramma gemeente Den Helder 2018 – 2022 Helders akkoord Voorwaarts in gezamenlijkheid pg 5

Sociaal domein

In het beleidskader sociaal beleid formuleert de gemeente het volgende: *'Het strategische doel van het sociaal beleid is een ontwikkeling van de Helderse samenleving, waarin iedereen kan meedoen en waar nodig wordt ondersteund om de eigen kracht en mogelijkheden te benutten.'* Organisaties en instellingen kunnen structurele of incidentele subsidies krijgen voor activiteiten met een maatschappelijk karakter. Via prestatieafspraken gekoppelde subsidies stimuleert de gemeente activiteiten gericht op preventie- en vroegsignalering.

Cultuur, Sport & Recreatie

Cultuur

In het beleidskader Cultuur Kleurt het leven² wordt niet expliciet benoemd welke interventies een bijdrage leveren aan lokale kracht. Wel zijn verschillende doelstellingen geformuleerd die te maken hebben met het bevorderen van de vaardigheden van inwoners wat ten gunste kan komen aan de lokale kracht van de samenleving. Binnen het speerpunt Kinderen en Cultuur wordt er bijvoorbeeld geïnvesteerd in kunst- en cultuureducatie bijdragen aan regulier onderwijs (bijvoorbeeld door middel van muziekonderwijs het alfabet of andere zaken te leren). Maar ook het ontwikkelen van vaardigheden die van belang worden geacht zijn zoals creativiteit, flexibiliteit en het opdoen van nieuwe ideeën. Voor Triade en de KopGroep Bibliotheken ligt hierin een expliciete opdracht buiten het reguliere aanbod aan het onderwijs. Triade biedt een extra programma in de vorm van cultuureducatie met kwaliteit. Triade krijgt de opdracht voor een uitbreiding van dit programma (van 9 scholen in 2016 tot 13 scholen in 2020).³

Ook krijgen Triade, KopGroep Bibliotheken en De Kampanje de rol om een actieve steunfunctie voor verenigingen op het gebied van amateurkunst (zowel om optredens te realiseren als in het afstemmen van het verschillende aanbod) te zijn. Van de KopGroep Bibliotheek vraagt de gemeente om de volgende activiteiten te verrichten: het aanpakken van (volwassen) laaggeletterdheid, het bevorderen van taalvaardigheid en digivaardigheid, het bieden van voorzieningen voor ouderen en het organiseren van ontmoeting.

Binnen de subsidie 'Impuls voor culturele experimenten' is budget beschikbaar voor vernieuwende initiatieven die helpen om de stad Den Helder neer te zetten als cultureel hart van de regio. Een organisatie met een overtuigend plan en zonder winstoogmerk kan in aanmerking komen. Het betreft een impulsbudget. Projecten die op andere wijze al door de gemeente of haar verbonden partijen mede gefinancierd en/of gesubsidieerd zijn komen hiervoor niet in aanmerking. Een belangrijke voorwaarde is dat de activiteit in volgende jaren op eigen kracht wordt uitgevoerd. Dit budget is na 2 jaar komen te vervallen ivm bezuinigingen.

3.3 Subsidiesoorten en vormen van subsidiëring

Subsidiegrondslagen

De gemeente Den Helder kent verschillende subsidiegrondslagen. Naast de ASV met algemene regels over subsidieverlening, beschikt de gemeente Helder over drie (deel)verordeningen te weten, een Subsidieverordening evenementen Den Helder 2020, Subsidieverordening sportverenigingen Den Helder (2021) en Deelsubsidieverordening "Topsportregeling" (2018).

Naast de ASV geeft de gemeente Den Helder enkele beleidsterreinen specifiekere gestalte in nadere (subsidie)regels. Hierin staan nadere afspraken omtrent subsidiëring:

- Subsidieregeling evenementen Den Helder 2020
- Beleidsregels subsidiëring deskundigheidsbevordering 2020

² Beleidskader Cultuur, Cultuur kleurt het leven pg 4

³ Beleidskader Cultuur, Cultuur kleurt het leven pg 4-5

- **Subsidieregeling voorschoolse voorzieningen 2019**

Binnen het Sociaal Domein zijn geen subsidieverordeningen of -regelingen. Hiervoor zijn de programmabegroting, de kadernota en het beleidskader Helden Sociaal Beleid, Het Sociale Verhaal van Den Helder leidend. Binnen Cultuur Sport en Recreatie en Onderwijs gelden naast de bovengenoemde regelingen de programmabegroting en de kadernota Cultuur het beleidskader cultuur Kleurt het Leven, het beleidskader sport en beleidskader toerisme. Bovenstaande verordeningen, regelingen en beleidskaders zijn in onderstaand schema overzichtelijk weergegeven en worden in paragraaf 4.2 nader toegelicht.

Enmalige en periodieke subsidies

De gemeente Den Helder maakt onderscheid tussen eenmalige en periodieke subsidies. De ASV beschrijft dat een aanvraag om een subsidie die per boekjaar wordt verstrekt, wordt ingediend tussen 1 juni en 1 juli voorafgaand aan het jaar of de jaren waarop de aanvraag betrekking heeft. Andere aanvragen om subsidie worden uiterlijk 8 weken voordat de aanvrager voornemens is te beginnen met de activiteiten waarvoor de subsidie wordt aangevraagd ingediend. De subsidieverordeningen wijken van deze aanvraagtermijnen af. Zie hiervoor paragraaf 4.2.

Onderscheid grote en kleine subsidieverstrekingen

De gemeente maakt een onderscheid tussen grote en kleine subsidieverstrekingen. Bij de meeste grote subsidieontvangende organisaties werkt de gemeente volgens de beleidsgestuurde contractfinanciering. Dat betekent dat sprake is van een vooraf duidelijk gelegde relatie tussen doelen een aangevraagde subsidies. Veelal door aan de subsidieaanvrager te vragen aan welke doelen van de gemeente de aangevraagde activiteiten zullen bijdragen. Zo is bij een aantal subsidieontvangende organisaties sprake van een vierjarige afspraak over te bereiken doelen, waarbij wel jaarlijks subsidie moet worden aangevraagd. Bij kleine subsidieverstrekingen geldt een dergelijke meerjarige afspraak over te behalen doelen niet.

Andere subsidieregelingen

De gemeente Den Helder kent een aantal subsidieregelingen die nog niet via het subsidieproces lopen en daarmee buiten de scope van dit onderzoek vallen. Dit zijn vooral financiële stromen rondom vastgoed en huren, waaronder:

- De Verordening Loonkostensubsidie Participatiewet en Beleidsregel Loonkostensubsidie Participatiewet
- Subsidieverordening duurzaam energiepakket particuliere huiseigenaren bestaande bouw 2020-2023
- Verordening Subsidie Energivoucher Den Helder 2020

Atypische vormen subsidiëring

Verschillende respondenten geven aan dat in Den Helder sprake is van vormen van atypische subsidiëring is. Bijvoorbeeld subsidiëring in natura, waar het kan gaan om het niet gebruiken van ruimtes door

subsidieontvangende organisaties. De gemeente geeft aan dat zij als eigenaar belang heeft bij een sluitende exploitatie. Er is bijvoorbeeld sprake van een tijdelijke opvanglocatie voor dak- en thuislozen. Gesproken respondenten die werkzaam zijn bij de gemeente geven aan dat zij in het kader van transparantie geen voorstander zijn van deze vormen van subsidie en de komende tijd dit nog beter inzichtelijk willen maken met het voornemen hier vervolgens van af te stappen.

Bovendien is de deelsubsidieverordening "Top sportregeling" van toepassing op natuurlijke personen. Dit budget is na 2 jaar komen te vervallen ivm bezuinigingen

Een aantal subsidieaanvragers zegt dat zij juist wel voorstander zijn van sommige vormen van atypische subsidieverstrekking. Als voorbeeld wordt genoemd dat zij nu als subsidieontvanger subsidie ontvangen voor de huur van een pand van de gemeente, wat ze weer vervolgens terugbetalen aan de gemeente. Zo lijkt het bedrag wat ze krijgen relatief hoog, terwijl een groot gedeelte weer terug gaat naar de gemeente. Er zijn dan ook vragen over de hoogte van de huur, deze wordt als erg hoog ervaren waardoor het gevoel overheerst dat de gemeente op deze manier de grote investering in panden via deze manier dekt. Volgens de ambtenaren is het uitgangspunt dat de huurprijzen marktconform zijn. Of de huren marktconform zijn valt echter buiten de scope van onderhavig onderzoek.

3.4 Inrichting subsidiebeleid en subsidieproces

Taken en bevoegdheden binnen proces van subsidieverstrekking

De ASV beschrijft waarbinnen de aanvraag moet worden ingediend en waarbinnen het college gehouden is te beslissen op een aanvraag voor subsidie. De aanvraag komt centraal binnen bij een administratief ondersteuner. De administratief ondersteuner verwerkt deze aanvraag en brengt de aanvraag onder de aandacht bij de betreffende beleidsmedewerker. Deze medewerker neemt de aanvraag inhoudelijk in behandeling en toetst op het beschikbare gemeentelijke budget en relevante criteria. Een extra check is ingebouwd door afdeling financiën. Een interne controle toetst op rechtmatigheid.

Een adviseur van de gemeente (bijvoorbeeld van de afdeling sociaal domein als het om een subsidie binnen het sociaal domein gaat) brengt een advies uit aan het college van B&W over de aanvraag met hierin een motivatie voor toekenning of afwijzing. Binnen dit advies staat een omschrijving van de aanvrager, een beschrijving van de activiteiten, het beoogde resultaat en voor- en tegenargumenten om de aanvraag toe te kennen dan wel af te wijzen. In het geval van een advies voor toekenning wordt ook een advies gegeven over het mogelijk toegekende bedrag inclusief argumentatie.

In de beschikking brengt het college de aanvrager op de hoogte van het besluit (verlening of afwijzing). In het geval van een verlening kunnen eventueel voorwaarden worden gesteld. In het geval van een afwijzing wordt toegelicht op welke gronden de aanvraag wordt geweigerd.

Het subsidieproces staat uitgebreid beschreven in paragraaf 4.2.

Stappen in subsidieproces

Het subsidieproces wordt gekenmerkt door een vaste structuur van een aanvraag, (eventueel) B&W advies, beschikking, verantwoording en vaststelling van de verlening. De toepassing daarvan is beschreven in paragraaf 4.2.

Beleidssterreinen waarin wordt gewerkt met subsidiëring

Binnen de beleidsvelden sociaal domein, cultuur, sport & recreatie en onderwijs wordt gewerkt met subsidiëring. De wijze waarop dit invulling krijgt verschilt per beleidsveld. Dit is verder beschreven in hoofdstuk 4.

4

**BEVINDINGEN TOEPASSING
SUBSIDIEBELEID**

4. Bevindingen toepassing subsidiebeleid

In dit hoofdstuk staat de beantwoording van de volgende onderzoeksvragen centraal:

2. Hoe ziet de toepassing van het subsidiebeleid er in de praktijk uit?
 - a. Hoeveel subsidies zijn aangevraagd, en voor welk bedrag? Hoeveel subsidies zijn toegekend, en voor welk bedrag?
 - b. Is er een bedrag voor subsidies in de begroting opgenomen?
 - c. Op welke wijze wordt het subsidieproces (aanvraag, behandeling, toekenning of afwijzing en verantwoording) geregistreerd?
 - d. Aan welke criteria wordt de subsidieaanvraag getoetst?
 - e. Op welke wijze wordt de verantwoording van de geleverde prestaties en de vaststelling van de subsidies vormgegeven?
 - f. Wat gebeurt bij overschrijding van het in de begroting opgenomen bedrag? En bij onderuitputting?

We starten met een beantwoording van de betreffende vragen op hoofdlijnen. Daarna volgt de onderbouwing. Afgesloten wordt met een toetsing aan het normenkader en de samenvattende bevindingen.

Beantwoording op hoofdlijnen:

a. Hoeveel subsidies zijn aangevraagd, en voor welk bedrag? Hoeveel subsidies zijn toegekend, en voor welk bedrag? (paragraaf 4.1)

Tussen 2018 en 2020 zijn in totaal 292 subsidies aangevraagd voor een bedrag van € 58.385.751, daarvan zijn 258 subsidies uiteindelijk toegekend voor een bedrag van € 57.348.840.

b. Is er een bedrag voor subsidies in de begroting opgenomen? (paragraaf 4.1)

Jaarlijks wordt een overzicht van verstrekte subsidies als bijlage in de begroting opgenomen. In de programmabegroting zijn bij de verschillende programma's geen specifieke bedragen voor subsidieverstrekking benoemd.

c. Op welke wijze wordt het subsidieproces (aanvraag, behandeling, toekenning of afwijzing en verantwoording) geregistreerd? (paragraaf 4.2)

Het subsidieproces wordt binnen het registratiesysteem InProces geregistreerd. De afdeling financiën houdt daarnaast een eigen (financiële) registratie bij. Deze registratiesystemen zijn niet aan elkaar gekoppeld.

d. Aan welke criteria wordt de subsidieaanvraag getoetst? (paragraaf 4.2)

Subsidieaanvragen worden getoetst aan de ASV. Subsidieaanvragen die vallen binnen de (deel)subsidieverordeningen of subsidieregels worden aanvullend getoetst aan de hierin beschreven afspraken. Subsidieaanvragen waarvoor geen specifieke regeling is, worden getoetst aan het desbetreffende beleidskader. Binnen de programma's Sociaal Domein, Cultuur Sport en Recreatie en Onderwijs zijn de betreffende beleidskaders en begroting leidend in de beoordeling van een aanvraag.

e. Op welke wijze wordt de verantwoording van de geleverde prestaties en de vaststelling van de subsidies vormgegeven? (paragraaf 4.2)

Ter verantwoording van de ontvangen subsidie dienen de aanvragers een aantal documenten aan te leveren. Afhankelijk van de hoogte van het subsidiebedrag wordt de administratieve last (oftewel

hoeveelheid verantwoordingsdocumenten) bepaald. Binnen de (deel)subsidieverordening en -regelingen wordt hier gedeeltelijk van afgeweken, omdat aanvullende informatie gevraagd wordt. Ook kijken de verantwoordingstermijnen af.

f. *Wat gebeurt bij overschrijding van het in de begroting opgenomen bedrag? En bij onderuitputting? (paragraaf 4.1)*

Overschrijdingen en onderuitputting vinden nauwelijks plaats. Indien er sprake is van onderuitputting gaat het overgebleven bedrag naar de Algemene Reserve.

4.1 Financieel inzicht subsidies

Financieel inzicht aangevraagde en toegekende subsidies

Onderstaande tabel staat het overzicht aan aangevraagde en toegekende subsidies in de jaren 2018, 2019 en 2020.

Tabel 3 Overzicht subsidies				
	2018	2019	2020	Totaal
Aantal aangevraagd	111	100	81	292
€ Aangevraagd	€ 18.292.506	€ 19.628.545	€ 20.464.701	€ 58.385.751
Aantal afwijzingen	18	7	9	34
€ Afwijzingen	€ 529.250	€ 148.270	€ 359.392	€ 1.036.912
Aantal toegekend	93	93	72	258
€ Toegekend	€ 17.763.256	€ 19.480.275	€ 20.105.309	€ 57.348.840

Begroting

Een groot deel van de beschikbare subsidiebedragen wordt gepland via de planning- en controlcyclus. In de begroting staat hoeveel ruimte er wordt vrijgemaakt voor subsidie binnen een domein. In de jaarrekening staat het bedrag dat in totaal is verstrekt aan subsidies. Conform artikel 23 van de financiële verordening van de gemeente Den Helder wordt in de begroting en jaarrekening respectievelijk een overzicht opgenomen van het begrote subsidiebedrag en verstrekte subsidiebedrag. Dit is op basis van het subsidievolgsysteem en geeft de belangrijkste subsidieverstrekingen weer.

Overschrijding en onderuitputting

In enkele regelingen en verordeningen is sprake van een subsidieplafond, deze worden niet overschreden. Deze zijn onderstaand benoemd:

- Binnen de Subsidieverordening sportverenigingen geldt een subsidieplafond dat jaarlijks wordt vastgesteld in de programmabegroting. Voor 2022 is dit plafond € 333.323,-
- Binnen de Subsidieverordening evenementen Den Helder 2020 (daarvoor Subsidieverordening Publieksactiviteiten 2005) is eveneens sprake van een subsidieplafond dat jaarlijks wordt vastgesteld.

Verder gelden de bedragen in de begroting voor de gemeente als niet te overschrijden bedragen en hier wordt ook op gestuurd. Dit voorkomt overschrijding en onderuitputting. Uit de interviews blijkt dat wordt gewerkt met een impliciet subsidieplafond. De meeste gesproken respondenten geven aan dat de begroting en het totaalbedrag dat aan subsidies toegekend wordt niet erg uit de pas loopt. Zij geven aan dat in de praktijk geen grote nieuwe aanvragen worden ingediend, de subsidiebedragen zijn ook niet erg afwijkend van de voorgaande jaren. Indien er sprake is van een bezuiniging wordt dat vooraf gecommuniceerd en stellen de aanvragers het subsidiebedrag voorafgaand aan de aanvraag bij. Een van de beleidsambtenaren zegt hierover: *'In de begroting zijn de financiële kaders voor met name de grote*

subsidieontvangers opgenomen. Soms wijzen we subsidies af omdat we geen budget hebben, maar formeel is dat wel lastig omdat we voor de meeste subsidies geen plafond hebben.

Indien sprake is van onderbesteding, gaat het overschot terug naar de algemene middelen.

4.2 Subsidieproces

De gemeente Den Helder kent verschillende subsidiegrondslagen. Het subsidieproces wordt in het registratiesysteem InProces geregistreerd. De afdeling financiën houdt daarnaast een eigen (financiële) registratie bij. Deze registratiesystemen zijn niet aan elkaar gekoppeld.

De navolgende paragrafen bevatten de bevindingen over het subsidieproces (aanvraag, behandeling, toekenning/afwijzing, verantwoording) voor de ASV, de drie (deel)subsidieverordeningen en de (subsidie)regelingen. De laatste paragraaf bevat de bevindingen over de relatie tussen subsidies en beleidskaders.

4.2.1 Algemene subsidieverordening Den Helder 2019

In 2019 is de Algemene subsidieverordening Den Helder (2013) geactualiseerd, vanwege ervaren knelpunten in de toepassing ervan. Zo ervoeren bijvoorbeeld subsidieontvangers de ASV 2013 als te streng ten aanzien van de verantwoordingsplicht. De verantwoording die subsidieontvangers overlegden maakte daarbij vaak onvoldoende duidelijk in welke mate een ontvangen subsidie had bijgedragen aan gemeentelijke doelstellingen. Ook werd de hardheidsclausule te vaak toegepast als een panacee voor allerlei problemen, terwijl het juist een uitzondering diende te zijn en bovendien één die het bestuursorgaan enkel op verzoek diende toe te passen. Tot slot was de ASV 2013, in vergelijking met andere gemeenten Algemene subsidieverordeningen, opvallend lang en uitgebreid.

In 2019 is een nieuwe, kortere ASV opgesteld. Hiermee zijn meerdere doelen beoogd:

- Meer aandacht voor beoogde doelen, resultaten en effecten. Het wordt makkelijker om te beoordelen of een subsidie gaat bijdragen aan het behalen van gemeentelijke doelen.
- Minder administratieve en financiële lasten voor subsidieontvangers en de gemeente omdat de verantwoordingsplicht voor relatief lage bedragen tot 50.000 euro wordt versimpeld. Voor hoge subsidiebedragen blijft uiteraard een gedegen verantwoordingsplicht bestaan.
- Duidelijker kader, zodat de 'spelregels' voor alle betrokkenen helder zijn. Dit maakt handhaving ook eenvoudiger.
- Een moderne, strakke ASV draagt bij aan deregulering (tekstuele reductie van meer dan 25%).

Proces aanvraag

De ASV schrijft voor dat een aanvraag schriftelijk, bij voorkeur elektronisch, via het daarvoor bestemde aanvraagformulier wordt ingediend bij het college. 83% van de in het casusonderzoek onderzochte aanvragen (25 van de 30) zijn binnen gekomen bij het college via het officiële (digitale) aanvraagformulier. 13% van de aanvragen zijn ingediend via een brief of mail. Deze aanvragen via een brief of mail zijn op dezelfde manier in behandeling genomen. Eén van de casussen is onder de aandacht gekomen via een motie, hier was geen sprake van een aanvraag.

In de ASV staan eisen en onderdelen waaraan de aanvraag moet voldoen:

- Beschrijving van de activiteiten waarvoor de subsidie wordt aangevraagd
- De doelen, resultaten en effecten welke met die activiteiten worden nagestreefd, en hoe de activiteiten daaraan bijdragen
- Een begroting van en een dekkingsplan voor de kosten van deze activiteiten. Het dekkingsplan bevat een opgave van bij anderen aangevraagde subsidies of vergoedingen ten behoeve van dezelfde activiteiten, onder vermelding van de stand van zaken daarvan

- Exemplaar van statuten en oprichtingsakte (indien het om een eerste aanvraag gaat of wanneer bij een terugkerende subsidie sprake is van een wijziging van de statuten)

Hoe groter de aanvraag, hoe meer informatie van de aanvrager wordt verwacht. De aanvrager van een subsidiebedrag hoger dan € 50.000,- voegt bij de aanvraag het jaarverslagen de jaarrekening van het voorafgaande jaar, tenzij de aanvrager in dat voorafgaande jaar voordezelfde activiteiten al subsidie heeft ontvangen en ten behoeve van de vaststelling van die subsidie de laatstgenoemde jaarstukken al heeft overgelegd. Zo bevatten aanvragen boven de 5000 euro in ieder geval een jaarverslag en de jaarrekening van het voorgaande jaar, tenzij die stukken al in het bezit waren van de gemeente. 80% van de subsidieaanvragers (24 van de 30) die zijn onderzocht in het casusonderzoek hebben in de aanvraag hun toekomstige activiteiten omschreven en gerapporteerd over de doelen die zij willen behalen. Bij slechts 1 casus (3,33%) ontbrak een overzicht van de activiteiten en beoogde doelen. Voor de casus die via een motie onder de aandacht kwam, was een overzicht van activiteiten en beoogde doelen niet van toepassing, gezien geen sprake was van een aanvraag vanuit de organisatie zelf. 13% van de aanvragers (4 van de 30) maakten gebruik van de regeling topsport of voorschoolse voorzieningen. Binnen deze regelingen voldoet een ledenlijst/lijst met (prognose van) het aantal kinderen, alle 4 de casussen hebben hieraan voldaan (zie ook tabel 6). Bij 93% (28 van de 30) van de aanvragen is een begroting toegevoegd. Voor 2 aanvragen (7%) geldt dat de begroting niet in de aanvraag werd gevonden. 90% van de aanvragers (27 van de 30) hebben hun oprichtingsakte en/of statuten toegevoegd bij de aanvraag. Bij 3 aanvragen (10%) werd dit niet gevonden.

Binnen de ASV wordt ook gesteld dat er afgeweken kan worden indien er sprake is van een subsidieregeling:

- Bij subsidieregeling kan van de voorgaande leden worden afgeweken.

Binnen de topsportregeling bijvoorbeeld kunnen individuen aanspraak op maken op subsidies. Daar is dan geen sprake van een oprichtingsakte/statuten.

Een andere uitzondering betreft een besluit van het college:

- Het college kan andere dan, of slechts enkele van, de in het tweede en derde lid genoemde gegevens verlangen, indien die voor het nemen van een beslissing op de aanvraag noodzakelijk respectievelijk voldoende zijn.

Een aanvraag om een subsidie die per boekjaar wordt verstrekt, wordt ingediend tussen 1 juni en 1 juli voorafgaand aan het jaar of de jaren waarop de aanvraag betrekking heeft. Andere aanvragen om subsidie worden uiterlijk 8 weken voordat de aanvrager voornemens is te beginnen met de activiteiten waarvoor de subsidie wordt aangevraagd ingediend. Bij subsidieregeling kunnen andere termijnen worden gesteld, zie hiervoor ook tabel 5 en 6.

Proces behandeling subsidieaanvraag

Subsidieaanvragen worden beoordeeld op basis van tijdigheid en volledigheid. Het college beslist op een aanvraag om een subsidie die per boekjaar wordt verstrekt uiterlijk op 31 december van het jaar waarin de aanvraag is ingediend. Het college beslist bij periodieke subsidieaanvragen binnen 8 weken nadat de volledige aanvraag is ingediend. In bijzonder gevallen kan het college de hierboven genoemde termijnen verlengen.

Bij 23 van de 30 onderzochte aanvragen (77%) is door de behandelend beleidsambtenaar een advies uitgebracht aan het college over het te ontvangen subsidiebedrag. Tussen deze 23 aanvragen bevinden zich ook drie afgewezen aanvragen. Voor deze drie afgewezen aanvragen werd het advies tot afwijzing uitgebracht, dit advies bevatte argumenten om de aanvraag af te wijzen. Bij 7 van de aanvragen (23%) was een B&W advies niet nodig, bijvoorbeeld omdat afspraken waren vastgelegd in een budgetovereenkomst, de aanvraag vergelijkbaar was met de aanvraag van het voorgaande jaar of de subsidie lager was dan

5.000 euro. Tussen deze 7 aanvragen zonder B&W advies bevindt zich één afgewezen aanvraag, deze aanvraag was lager dan 5.000 euro en onvoldoende gericht op de bewoners in Den Helder.

Proces toekenning of afwijzing

Onverminderd de artikelen 4:25, tweede lid (overschrijding subsidieplafond), en 4:35 van de Algemene wet bestuursrecht (overige weigeringsgronden) weigert het college in de gemeente Den Helder de subsidie in ieder geval wanneer:

- De te subsidiëren activiteiten niet of niet in overwegende mate gericht zijn op de gemeente of haar ingezetenen of als ze onvoldoende ten goede komen aan de gemeente of haar ingezetenen
- De aanvrager met uitvoering van de activiteiten beoogt winst te maken;
- De aanvrager doelstellingen beoogt of activiteiten zal ontplooiën die in strijd zijn met de wet, het algemeen belang of de openbare orde dan wel deze niet passen binnen het beleid van de gemeente Den Helder;
- De gelden niet of in onvoldoende mate besteed zullen worden voor de activiteiten en/of het doel waarvoor de subsidie beschikbaar wordt gesteld;
- De aanvrager ook zonder de gevraagde subsidie over voldoende gelden, hetzij uit eigen middelen, hetzij uit middelen van derden, kan beschikken om de kosten van de activiteiten te dekken;
- De doelstellingen, activiteiten, statuten of reglementen van de aanvrager dan wel het beoogde gebruik van de subsidie discriminatie oplevert.
- Als de subsidieverstreking op grond van artikel 107 van het Verdrag niet is toegestaan totdat de Europese Commissie met toepassing van artikel 108, tweede lid, van het Verdrag heeft vastgesteld dat de subsidie verenigbaar is met de interne markt;

Daarnaast kan het college de subsidie weigeren op basis van aanvullende gronden in specifieke subsidieverordeningen en -regelingen. Zie hiervoor ook tabel 5 en 6.

Van de 30 casussen uit het casuonderzoek zijn 4 aanvragen geweigerd (13%) en één aanvraag is ingetrokken door de aanvrager zelf (3%). Van de 25 overgebleven aanvragen zijn 20 volledig gehonoreerd (67%), dit houdt in dat het bedrag dat is aangevraagd volledig is beschikt. 5 aanvragen (17%) zijn gedeeltelijk gehonoreerd, wat inhoudt dat een gedeelte van het aangevraagde bedrag is beschikt. De verschillende redenen die het college geeft voor het gedeeltelijk toekennen van een aanvraag uit het casuonderzoek zijn als volgt:

- Bezuinigingsmaatregel: niet alle aanvragen binnen een specifiek subsidiegebied kunnen volledig worden toegekend.
- Het college verleent slechts voor een gedeelte van het project subsidie.
- Maximaal vastgesteld bedrag per subsidie. In de topsportregeling bijvoorbeeld is vastgesteld dat een individuele sporter een maximaal bedrag van 2000 euro mag ontvangen.

Proces verantwoording

Ter verantwoording van de ontvangen subsidie dienen de aanvragers een aantal documenten aan te leveren. Een van de doelen van de nieuwe ASV (2019) was om het voor kleine aanvragers gemakkelijker te maken om een aanvraag te doen (minder administratieve last). Afhankelijk van de hoogte van het subsidiebedrag wordt de administratieve last (oftewel hoeveelheid verantwoordingsdocumenten) bepaald. In de tabel hieronder volgt een overzicht van de verantwoordingsdocumenten per categorie.

Tabel 4 | Verhouding subsidiebedrag en administratieve lasten

Subsidiebedrag	Wijze van verantwoording
Lager dan € 5.000	Direct vaststelling of desgevraagd bewijs over plaatsgevonden activiteiten en/of verantwoording behaalde doelen en (gewenste) resultaten. De verantwoordingsfocus bij kleine subsidies ligt op het leveren van de prestatie of dienst in plaats van op de kosten.

Tabel 4 Verhouding subsidiebedrag en administratieve lasten	
Subsidiebedrag	Wijze van verantwoording
€ 5.000 tot € 50.000	Direct vaststelling of desgevraagd bewijs over plaatsgevonden activiteiten en/of verantwoording behaalde doelen en (gewenste) resultaten.
Vanaf € 50.000 tot € 125.000	<p>Uiterlijk 13 weken nadat de gesubsidieerde activiteiten zijn verricht wordt een aanvraag tot vaststelling ingediend. Deze aanvraag bevat:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Inhoudelijk verslag met hierin de uitgevoerde activiteiten en mate waarin de subsidie heeft bijgedragen aan de beoogde doelen, resultaten en effecten. ▪ Financiële rapportage <p>Binnen een subsidieverordening en -regeling kan worden bepaald dat op een andere manier wordt aangetoond in hoeverre de activiteiten zijn verricht (zie navolgende paragrafen)</p>
Vanaf € 125.000	<p>Uiterlijk op 1 april dient de aanvrager een aanvraag tot vaststelling in. Deze aanvraag bevat:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Inhoudelijk verslag met hierin de uitgevoerde activiteiten en mate waarin de subsidie heeft bijgedragen aan de beoogde doelen, resultaten en effecten. ▪ Financieel jaarverslag of jaarrekening waarin met een weergave van de activiteiten en daaraan verbonden uitgaven en inkomsten ▪ Een balans van het afgelopen subsidietijdvak inclusief toelichting ▪ Verklaring van een onafhankelijk accountant dat de subsidie conform de daaraan ten grondslag liggende beschikking besteed is. <p>Binnen een subsidieverordening en -regeling kunnen andere termijnen worden vastgesteld of andere gegevens worden verlangd (zie navolgende paragrafen).</p>

Van de 25 in het casuonderzoek betrokken toegekende aanvragen, werd aan 23 aanvragers gevraagd een verantwoording aan te leveren. De overige 2 toegekende aanvragen betreffen aanvragen voor een bedrag lager dan 5000 euro, met deze aanvragers is afgesproken dat verantwoording niet nodig was. 2 aanvragers konden hun activiteiten niet verantwoorden gezien de activiteiten of het evenement door corona geen doorgang hadden gevonden. Dan blijven nog 21 aanvragers over. 11 van die 21 aanvragers hebben de verantwoordingsdocumenten tijdig en volledig ingeleverd. Van 1 aanvraag is de verantwoordingsinformatie niet gevonden, deze documenten zijn niet bij de onderzoekers aangeleverd. 7 aanvragers vroegen uitstel voor het inleveren van (een gedeelte) van hun verantwoordingsdocumenten. In de meeste gevallen werd uitstel gevraagd voor het inleveren van de accountantsverklaring en het inhoudelijke verslag. Het te laat of onvolledig inleveren van verantwoordingsdocumenten heeft geen gevolgen gehad voor de hoogte van de vaststelling van de subsidie. Wel heeft het college een dringend verzoek gedaan om de documenten in het vervolg volledig en tijdig aan te leveren.

Nadat de verantwoordingsdocumenten zijn ontvangen, volgt een beschikking vaststelling subsidie. Hierin wordt door het college toegelicht of is voldaan aan het gestelde doel, zoals verwoord in de subsidiebeschikking. De aanvrager krijgt in deze beschikking te horen of het verleende bedrag volledig wordt toegekend. Bij 16 van de 25 (volledig of gedeeltelijk) gehonoreerde aanvragen was de uiteindelijke vaststelling conform de beschikking. Dit houdt in dat de activiteiten volgens het college zijn uitgevoerd conform beschikking en het bedrag dat wordt toegekend volledig overeen komt met het bedrag uit de beschikking. Bij 4 aanvragen kon slechts een gedeelte van het ontvangen subsidiebedrag worden verantwoord, waardoor een gedeelte van het bedrag moest worden terugbetaald. Voor 2 aanvragen geldt dat de activiteiten wegens corona niet plaats konden vinden, waardoor ook zij een bedrag terug moesten betalen. Bij 3 aanvragen is de vaststelling van de subsidie niet aangeleverd bij de onderzoekers, waardoor niet kan worden gecontroleerd welk bedrag uiteindelijk is vastgesteld.

4.2.2 (Deel)subsidieverordeningen en (subsidie)regelingen

In navolgende tabel staan de subsidieverordeningen en subsidieregelingen toegelicht. De (deel)*subsidieverordeningen* volgens reikwijdte / subsidiabele kosten, aanvraag, behandeling, toekenning/afwijzing, verantwoording. De (*subsidie*)*regelingen* volgens de relevante beleidskaders, verdeling, aanvraag / beoordeling / toetsingscriteria, subsidiabele kosten en verantwoording.

Tabel 5 | (Deel)subsidieverordeningen

Verordening	Reikwijdte / Subsidieerbare kosten	Aanvraag	Behandeling	Toekenning of afwijzing	Verantwoording
<p>Subsidieverordening evenementen Den Helder 2020</p> <p>De Subsidieverordening Publieksactiviteiten (2005) is ingetrokken na inwerkingtreding van deze verordening.</p> <p><i>Subsidieplafond</i> De raad stelt jaarlijks een subsidieplafond vast voor deze verordening.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Aanvragen voor evenementen en publieksactiviteiten die passen bij de promotie en profilering van Den Helder en aansluiten bij de kernkwaliteiten van Den Helder op het gebied van cultuur(historie), maritieme, techniek- en energiesector, muziek- of landschapsfestival en sport. De subsidie heeft uitsluitend betrekking op de direct aan de organisatie en uitvoering van een evenement verbonden kosten, die resteren na aftrek van bijdragen van derden en die naar het oordeel van het college noodzakelijk zijn voor het realiseren van de gesubsidieerde activiteiten: Organisatie, beveiliging en veiligheid; Promotie; Inkoop horeca; Kosten voor vrijwilligers; Kosten om de inclusiviteit te bevorderen. Evenementen en publieksactiviteiten die worden georganiseerd voor commerciële doeleinden, komen niet voor evenementensubsidie in aanmerking. 	<ul style="list-style-type: none"> De aanvrager geeft in de aanvraag duidelijk aan waar het evenement of de publieksactiviteit aan bijdraagt en op welke wijze. De aanvrager toont aan dat de subsidie noodzakelijk is om het evenement of de publieksactiviteit doorgang te laten vinden. Aanvullend op de vereisten in de ASV (beschrijving evenement en begroting) dient de aanvrager het promotieplan in, waaruit moet blijken dat het plan bij Citymarketing Den Helder is aangemeld voor de Evenementenkalender. Als de aanvrager een onderneming is, wordt een overzicht gevraagd van de al ontvangen subsidies en een verklaring als bedoeld in de de-minimisverordening. De subsidieaanvraag wordt bij het college ingediend vóór 1 oktober van het jaar voorafgaand aan het jaar waarin het evenement plaats vindt. 	<p>Het college beslist uiterlijk 1 december over de ingediende subsidieaanvragen voor het komende jaar. Deze beslistermijn kan eenmalig worden verlengd tot 31 december.</p>	<ul style="list-style-type: none"> De weigeringsgronden zijn in lijn met de ASV. Het college kan aanvragen weigeren als evenementen en publieksactiviteiten niet voldoen aan de definiëring en regels in deze verordening. Het college kan aanvragen (gedeeltelijk) weigeren indien het subsidiebudget voor evenementen dan wel publieksactiviteiten zoals dat voor het betreffende subsidie jaar door het college is vastgesteld, niet toereikend is om alle aanvragen te honoreren. Aanvullend wordt een aanvraag om subsidie op basis van de volgende algemene criteria en in samenhang tot de andere subsidieaanvragen beoordeeld: <i>identiteit, ondernemerschap, publiek en publieksbereik, lokale samenwerking, focus op maritiem, techniek en energie, duur van de subsidieverlening.</i> Alle evenementensubsidies worden toegekend in de vorm van een garantiesubsidie (terugvordering als het niet doorgaat). De subsidie bedraagt maximaal 25% van de kosten die voor subsidie in aanmerking komen, met een minimum van € 500,- en een maximum van € 25.000,-. Aan een beschikking tot subsidieverlening kunnen verplichtingen worden verbonden met betrekking tot het beheer en gebruik van hetgeen met de subsidie tot stand is gebracht. 	<ul style="list-style-type: none"> Evenementensubsidies die op basis van deze verordening worden verleend kunnen door het college direct worden vastgesteld. Wel kan het college de aanvrager bij de subsidievaststelling verplichten achteraf bewijzen te overleggen dat de activiteiten waarvoor de subsidie wordt verstrekt, zijn verricht en daadwerkelijk hebben plaatsgevonden en dat is voldaan aan de aan de subsidie verbonden verplichtingen. Ook kan het college de aanvrager verplichten om achteraf aan te geven of de subsidie heeft bijgedragen aan de bij de aanvraag kenbaar gemaakte doelen en (gewenste) resultaten. In dat geval vindt de vaststelling plaats binnen 13 weken nadat de volledige verantwoording heeft plaatsgevonden.

Tabel 5 | (Deel)subsidieverordeningen

Verordening	Reikwijdte / Subsidieerbare kosten	Aanvraag	Behandeling	Toekenning of afwijzing	Verantwoording
<p>Subsidieverordening sportverenigingen Den Helder (2021)</p> <p>Deelsubsidieverordening "Subsidieverlening Sportverenigingen (2016) is ingetrokken na inwerkingtreding van deze verordening.</p> <p><i>Subsidieplafond</i> Het subsidieplafond wordt jaarlijks door het college vastgesteld.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Activiteiten van sportverenigingen die bijdragen aan het stimuleren en het laten deelnemen van inwoners van Den Helder aan georganiseerde sport, het bevorderen van de kwaliteit van sportbeoefening in verenigingsverband en/of het versterken van de rol van de sportvereniging bij het via sportbeoefening actief laten deelnemen van mensen uit achterstandsgroepen aan de Helderse samenleving. De subsidieaanvraag heeft betrekking op activiteiten die plaatsvinden gedurende een kalenderjaar. Subsidieaanvragen kunnen worden gedaan door sportverenigingen die statutair in Den Helder zijn gevestigd, waarvan minstens 70% van ledenbestand hier woonachtig is en minstens 50 betalende leden kent, tenzij die leden een sport beoefenen die niet door een andere sportvereniging in Den Helder wordt aangeboden. Sportverenigingen die niet algemeen toegankelijk zijn en sportverenigingen die de beoefening van ijs sport(en) aanbieden, komen niet in aanmerking voor subsidie 	<ul style="list-style-type: none"> Aanvragen kunnen uitsluitend online/digitaal worden ingediend via de website van de gemeente Den Helder. Bij de subsidieaanvraag wordt minimaal een overzicht ingediend van het totaal aantal leden dat de sportvereniging heeft op basis van haar ledenbestand per 1 september van het jaar voorafgaand aan het kalenderjaar waarvoor de subsidie wordt aangevraagd. Een sportvereniging die voor het eerst een subsidie aanvraagt voegt een afschrift van de oprichtingsakte en de statuten toe aan de subsidieaanvraag. Een sportvereniging dient vóór 1 oktober van het jaar voorafgaand aan het kalenderjaar waarvoor de subsidie is bestemd haar subsidieaanvraag in bij het college. Indien de subsidieaanvraag op of na 1 oktober wordt ingediend wordt de subsidieaanvraag niet in behandeling genomen. 	<p>Het college beslist op een subsidieaanvraag vóór 31 december van het jaar waarin deze subsidieaanvraag is ingediend.</p>	<ul style="list-style-type: none"> De weigeringsgronden zijn in lijn met de ASV. Het college kan aanvragen weigeren als aanvragen niet voldoen aan de definiëring en regels in deze verordening. De hoogte van de subsidie die een sportvereniging kan krijgen wordt bepaald door het subsidieplafond, het aantal subsidiepunten dat zij krijgt op basis van de kenmerken van haar ledenbestand. Het aantal subsidiepunten bepaalt het percentage van het subsidiebedrag. Een sportvereniging krijgt één subsidiepunt voor ieder lid dat actief sport(en) beoefent en dat op 1 september van het jaar waarin de subsidieaanvraag is ingediend 23 jaar of jonger dan wel 60 jaar of ouder is. Voor de sporten bord- en kaartspelen, biljart, wandelsport en veldsporten geldt een uitzondering op de weging, namelijk 0,3 op de toegekende subsidiepunten. 	<p>In deze verordening wordt een onderscheid gemaakt tussen subsidies tot €50.000 en meer dan €50.000.</p> <ul style="list-style-type: none"> Subsidies tot € 50.000,- kunnen door het college direct worden vastgesteld. Wel kan het college de subsidieaanvrager verplichten om achteraf aan te tonen hoe de subsidie heeft bijgedragen aan de doelstelling van de verordening (<i>zie bullet 1 reikwijdte</i>). Bij subsidies van meer dan € 50.000,- dient de subsidieontvanger vóór 1 april van het jaar dat volgt op het kalenderjaar waarvoor de subsidie is aangevraagd, een aanvraag tot vaststelling van de subsidie bij het college in. Dit is in lijn met de ASV.

Tabel 5 | (Deel)subsidieverordeningen

Verordening	Reikwijdte / Subsidieerbare kosten	Aanvraag	Behandeling	Toekenning of afwijzing	Verantwoording
<p>Deelsubsidieverordening “Topsportregeling” (2018)</p> <p><i>Subsidieplafond</i> De gemeenteraad stelt jaarlijks de hoogte vast van het voor de Topsportregeling beschikbare budget. Voor seizoengebonden topsportactiviteiten is per sportseizoen maximaal € 2.000,- subsidie beschikbaar. Voor incidentele topsportactiviteiten is per topsportactiviteit maximaal € 2.000,- subsidie beschikbaar.</p> <p>Er zijn twee afzonderlijke budgetten voor respectievelijk jongeren van 8 t/m 17 jaar en volwassenen vanaf 18 jaar. De budgetten zijn onderling niet uitwisselbaar, tenzij de gemeenteraad anders besluit.</p>	<ul style="list-style-type: none"> De Topsportregeling heeft als doel om door middel van het verstrekken van een subsidie aan amateur (sub)topsporttalenten de mogelijkheden van deze sporters te vergroten om zich te kunnen ontwikkelen tot topsporters op nationaal of internationaal niveau. Niet subsidiabel zijn: Kosten voor aanschaf en/of exploitatie en/of onderhoud van vaar- en voertuigen, paarden en trainingstoestellen; Reizen en verblijfskosten ouders / begeleiders; Consumpties, voeding, sportdrinkjes en voedingssupplementen; Sporttassen / bidons, etc.; Parkeergelden, kosten veerponten, etc. 	<ul style="list-style-type: none"> Aanvragen voor een subsidie voor seizoengebonden topsportactiviteiten kunnen digitaal worden ingediend tot uiterlijk 1 mei voor de aanvang van het sportseizoen waarvoor de aangevraagde subsidie bedoeld is. Aanvragen voor een subsidie voor incidentele topsportactiviteiten moeten uiterlijk 4 weken voor aanvang van de betreffende topsportactiviteit, of uiterlijk 2 weken nadat de sportbond de sporter op de hoogte heeft gesteld van deelname, worden ingediend. Een incidentele topsportactiviteit is een erkend nationaal of internationaal toernooi, zoals een NK, EK, WK of de Olympische Spelen of een erkende trainingsstage. De sportbond die dit organiseert dient aangesloten te zijn bij NOC*NSF. 	<p>Het college neemt voor seizoengebonden topsportactiviteiten voor 1 juli een besluit over de ingediende aanvragen. Bij incidentele sportactiviteiten neemt het college voor aanvang van de activiteit een besluit over de indiene aanvraag.</p>	<p>Een amateur sporttalent heeft een leeftijd van minimaal acht jaar en voldoet aan één van de volgende profielen:</p> <ul style="list-style-type: none"> een topsporter heeft een status bij NOC*NSF; deze topsporters zijn bij het Olympisch Netwerk Noord-Holland bekend als A-sporter, sporter met een selectiestatus en HP-sporter, of zij zijn bekend als bij het NOC*NSF geregistreerd talent (als Internationaal Talent, Nationaal Talent of Belofte); een topsporter maakt deel uit van een selectie van een bij het NOC*NSF aangesloten sportbond; een topsporter maakt deel uit van een programmalijn die is goedgekeurd door een bij het NOC*NSF aangesloten sportbond en/of van een bij het Olympisch Netwerk Noord-Holland aangemeld trainingscentrum 	<p>In afwijking van het bepaalde in artikel 2.6 van de Algemene Subsidieverordening Den Helder 2013 wordt bij toekenning van subsidies in het kader van deze deelsubsidieverordening een drempelbedrag van € 500 gehanteerd. Subsidies hoger dan € 500 moeten door de subsidieontvanger na afloop inhoudelijk en financieel worden verantwoord. Bij subsidie voor seizoengebonden topsportactiviteiten moet aanvrager binnen drie maanden na afloop van het betreffende sportseizoen - dus voor 1 november van het lopende kalenderjaar een verzoek tot vaststelling indienen. Bij subsidie voor incidentele topsportactiviteiten moet aanvrager binnen 13 weken na afloop van de betreffende activiteit een verzoek tot vaststelling indienen.</p>

Tabel 6 | Subsidieregelingen of beleidsregels

Regeling	Beleidskaders	Verdeling / Subsidiabel	Aanvraag / Beoordeling / Toetsingscriteria	Subsidiabele kosten	Verantwoording
Subsidieregeling evenementen Den Helder 2020	<ul style="list-style-type: none"> ▪ De Algemene Subsidieverordening Den Helder ▪ De Subsidieverordening Evenementen Den Helder 2020 ▪ Het beleidskader 'Toerisme 'Den Helder bruist!'; ▪ Het beleidskader 'Cultuur kleurt het leven'; ▪ Het beleidskader Cultureel Erfgoed 'Oog voor het verleden, visie op de toekomst'; ▪ Het beleidskader Sport 'Den Helder beweegt vooruit!'; ▪ Het sociaal beleidskader 'het sociale verhaal van Den Helder'; ▪ Het coalitieprogramma 2018-2022 Helden akkoord 'Voorwaarts in gezamenlijkheid' en ▪ Het Helden Perspectief 'Van krimp naar groei!' 	<p>Het in de gemeentebegroting opgenomen budget wordt door het college na de vaststelling van de gemeentebegroting, verdeeld in enerzijds een "subsidiebudget evenementen" en anderzijds een "subsidiebudget publieksactiviteiten". Het college streeft naar een verdeling van 80% van het budget voor evenementen en 20% van het budget voor publieksactiviteiten.</p>	<p>Aanvragen voor subsidie voor evenementen en publieksactiviteiten worden door de adviescommissies (interne ambtelijke commissie en externe commissie zijn de Adviesraad Citymarketing) beoordeeld op basis van de mate waarin het evenement of de publieksactiviteit aantoonbaar en substantieel bijdraagt aan criteria die genoemd zijn in de Verordening, te weten: identiteit, ondernemerschap, publiek en publieksbereik, lokale samenwerking, Focus op maritiem, techniek en energie en duur van de subsidieverlening. Zij krijgen hiervoor een punten toegekend.</p> <p>Op basis van het aantal punten dat de adviescommissies aan een subsidieaanvraag hebben toegekend, bepaalt het college de volgorde waarin de subsidies worden toegekend.</p>	<p>In de Verordening worden de kostensoorten genoemd waarvoor subsidie kan worden aangevraagd.</p> <p>De volgende kosten worden niet gesubsidieerd:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Salariskosten voor organisatie van het evenement ▪ Afdrachten aan goede doelen en subsidieverlening aan andere organisaties 	<p>Indien de subsidie bij de verlening direct wordt vastgesteld, kan het college besluiten dat de subsidieontvanger:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ binnen 3 maanden na het evenement een kort inhoudelijk verslag ▪ achteraf bewijzen overlegt dat de activiteit daadwerkelijk heeft plaatsgevonden ▪ achteraf aangeeft op welke wijze de subsidie heeft bijgedragen aan de bij de aanvraag kenbaar gemaakte doelen en (gewenste) resultaten.
Beleidsregels subsidiëring deskundigheidsbevordering 2020	<ul style="list-style-type: none"> ▪ De Algemene Subsidieverordening Den Helder 	<p>Het in de gemeentebegroting voor dit beleidsdoel opgenomen bedrag geldt als subsidieplafond. De subsidie bedraagt maximaal € 750</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ De aanvraag wordt schriftelijk, bij voorkeur elektronisch, gedaan. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ De subsidie geldt alleen voor vrijwilligers van een in Den Helder gevestigde en werkzame organisatie. 	<p>Na verlening van de subsidie zal de organisatie de resultaten en effecten van de training, cursus of workshop melden aan de gemeente. Dit doet zij</p>

Tabel 6 | Subsidieregelingen of beleidsregels

Regeling	Beleidskaders	Verdeling / Subsidieabel	Aanvraag / Beoordeling / Toetsingscriteria	Subsidiabele kosten	Verantwoording
		per jaar per vrijwilliger en wordt jaarlijks ten behoeve van ten hoogste 3 vrijwilligers per organisatie verleend. Als sprake is van een in company-training, cursus of workshop, waarbij dus meer dan 3 vrijwilligers gelijktijdig geschoold worden, kan maximaal € 2.000 verleend worden per organisatie.	<ul style="list-style-type: none"> De aanvraag dient volledig te worden ingevuld en aangeleverd, inclusief een offerte van de training, cursus of workshop. Onvolledige aanvragen worden niet in behandeling genomen. De aanvraag dient vóór 1 oktober van het lopende jaar ingediend te worden voor het volgende jaar. 	<ul style="list-style-type: none"> De subsidie wordt verleend voor de kosten die direct verband houden met de training, cursus of workshop ter bevordering van de deskundigheid. Reis- en verblijfkosten vallen hier niet onder. 	binnen 3 maanden na afronding van de training, cursus of workshop door middel van een schriftelijk verslag over de gesubsidieerde activiteiten.
Subsidieregeling voorschoolse voorzieningen 2019	<ul style="list-style-type: none"> De Algemene Subsidieverordening Den Helder 	<p>Het college stelt jaarlijks het uurtarief vast dat ten hoogste wordt betrokken in de berekening van de omvang van de gemeentelijke toeslag.</p> <p>Subsidie wordt uitsluitend verleend ten behoeve van ouders van in Den Helder wonende of verblijvende kinderen die een kindplaats bezetten in een geregistreerd kindercentrum dat gevestigd is in Den Helder en die geen of, als gevolg van deeltijdarbeid, een beperkt aanspraak hebben op kinderopvangtoeslag.</p>	<ul style="list-style-type: none"> De subsidie wordt vóór 1 oktober van het jaar dat voorafgaat aan het boekjaar aangevraagd door de houder. De aanvraag wordt ingediend op basis van de bezetting van de kindplaatsen op de peildatum, onderverdeeld naar soort uurtarief, en de in het boekjaar te verwachten inkomsten uit ouderbijdrage. Voor de aanvraag wordt gebruik gemaakt van het daartoe door het college vastgestelde formulier. 	Subsidie in de vorm van een gemeentelijke toeslag wordt uitsluitend verleend voor opvang in een geregistreerd kindercentrum met of zonder voorschoolse educatie, voor zover de opvang per kind een omvang heeft van ten minste zes uur per week verdeeld over twee dagdelen gedurende ten minste 20 aaneengesloten weken of van ten minste 120 uren.	<p>Een aanvraag tot subsidievaststelling wordt door de houder ingediend voor 1 april van het jaar dat volgt op het boekjaar met de volgende informatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> Het contract tussen aanbieder en ouder(s), een verklaring van de ouder omtrent de woon- of verblijfplaats van het geplaatste kind. Een onderbouwde verklaring van de ouder dat geen of een beperkte aanspraak gemaakt kan worden op de kinderopvangtoeslag. Indien beschikbaar het indicatiedocument. Gerealiseerde bezetting van de kindplaatsen per soort uurtarief.

4.2.3 Relatie subsidieverstrekking en beleidskaders

De gemeente Den Helder toetst subsidieaanvragen waarvoor geen specifieke regeling is aan het desbetreffende beleidskader. Binnen verschillende programma's zoals het Sociaal Domein, Cultuur Sport en Recreatie, Onderwijs en Economie zijn de betreffende beleidskaders en begroting leidend voor de toekenning, dan wel (gedeeltelijke) afwijzing. Binnen elk programma heeft de gemeente doelen geformuleerd waar een subsidie aan kan worden getoetst. De gesproken respondenten bevestigen dat voor hen de programmabegroting en het onderliggende beleidskader leidend zijn in het beoordelen van de subsidieaanvragen. Sommige respondenten geven aan dat zij de Kadernota ook raadplegen als richtinggevend document.

Hieronder een overzicht van deze beleidsdomeinen met bijbehorende doelen.

Sociaal Domein

Voor het Sociaal Domein is het beleidskader 'Helders Sociaal Beleid, Het Sociale Verhaal van Den Helder'⁴ opgesteld. Hierin omschrijft de gemeente Den Helder dat het subsidie-instrumentarium wordt ingezet voor de algemene voorzieningen en specifiek de voorzieningen gericht op preventie en vroegsignalering. De afweging om subsidie wel of niet te verlenen hangt af van de vraag van het belang dat gediend wordt (bijdrage aan uitvoering van het beleid) en de daarvoor in de begroting beschikbaar gestelde middelen.

Het streven van de gemeente is om voor nader te bepalen thema's en activiteiten een meerjarenafspraken maken om hiermee langdurige relaties met partners op te bouwen. Dit ziet de gemeente als een manier om partners meer continuïteit, zekerheid en mogelijkheden te bieden om te investeren. Ook ziet de gemeente dit als manier om de ketenregie beter borgen. De gemeente wil in aanvulling op de Algemene Subsidieverordening door het college een subsidieregeling Sociaal beleid uitwerken op basis waarvan vanaf 2021 maatschappelijke organisaties en inwoners subsidie kunnen aanvragen voor het verrichten van activiteiten die bijdragen aan: *'De ontwikkeling van de Helderse samenleving, waarin iedereen kan meedoen en waar nodig wordt ondersteund om de eigen kracht en mogelijkheden te benutten'*⁵.

Ambtelijke respondenten bevestigen dit beeld. Zij controleren op de inhoud van het relevante beleidskader, controleren op aansluiting op het beleid, de bijbehorende kaders en de begroting.

Cultuur, Sport & Recreatie

Cultuur

De gemeenteraad heeft 25 april 2016 de visie Cultuur kleurt het leven! vastgesteld. De visie beschrijft de kracht van cultuur. De visie laat, in de vorm van speerpunten, zien welke maatschappelijke effecten de gemeente Den Helder willen bereiken met het cultuurbeleid. De visie Cultuur kleurt het leven! is in het beleidskader (2017-2020) uitgewerkt. De gemeente Den Helder heeft een viertal speerpunten beschreven waar de subsidiepartners een bijdrage aan leveren. Per subsidiepartner heeft de gemeente doelstelling verbonden. Per doelstelling geeft zij aan welke subsidiepartner(s) verantwoordelijk is of zijn voor de uitvoering van een doelstelling. De subsidiepartners zorgen voor het behalen en uitvoeren van de meeste speerpunten die de gemeente zich binnen dit domein heeft gesteld. De zes organisaties die een subsidie ontvangen zijn in onderstaand schema weergegeven, evenals de speerpunten waar zij zich op profileren. Het cultuur budget wordt grotendeels besteed aan de subsidiepartners (alleen taakveld 5.3 wordt niet besteed aan de subsidiepartners). Deze doelstellingen worden meegenomen in de prestatieafspraken die de gemeente maakt met de subsidiepartners⁶.

Voor meerjarige budgetovereenkomsten ligt een bevoegdheid bij de raad ter goedkeuring.

⁴ Helders Sociaal Beleid Het Sociale Verhaal van Den Helder pagina 15

⁵ Helders Sociaal Beleid Het Sociale Verhaal van Den Helder pagina 5

⁶ Beleidskader Cultuur: Cultuur kleurt het leven

Respondenten bevestigen dit beeld. Zij controleren op de inhoud van het relevante beleidskader, controleren op aansluiting op het beleid, de bijbehorende kaders en de begroting. Zij geven aan dat binnen het beleidskader ook de partners zijn beschreven.

Niet alle aanvragers weten binnen welk beleidskader dan wel speerpunt hun aanvraag valt. In overleg met de gemeente bekijken ze in gezamenlijkheid waarbinnen de aanvraag het beste past. Onderstaand is weergegeven welke subsidieontvangende organisaties bijdragen leveren aan welke speerpunten.

	Speerpunt 1: Kinderen en cultuur	Speerpunt 2: Iedereen doet mee	Speerpunt 3: Den Helder Culturele hart van de regio	Speerpunt 4: Cultureel ondernemerschap
Triade	■	■		
Theater De Kampanje		■	■	■
Reddingmuseum		■	■	
Kopgroep Bibliotheken	■	■		
LOS		■		
De Nollen			■	

Sport

De gemeente Den Helder heeft in maart 2020 het beleidskader Sport opgesteld. Daarin geeft zij aan dat het subsidie- en tarievenbeleid een instrument vormt om de vitaliteit van de verenigingen verder te stimuleren⁷. Hierin stelt zij dat het subsidie- en tarievenbeleid (sportbesluit 2010) loopt tot en met 2020:

- Subsidie voor verenigingen met meer dan 50 leden. De subsidie wordt berekend op basis van het aantal leden die 23 jaar of jonger zijn en 60 jaar of ouder.
- De subsidie moet worden ingezet op accommodatie, kadertraining en bijzondere doelgroepen.
- De tarieven voor de huur voor de gemeentelijke buitensportparken bedraagt 15% van de onderhouds- en investeringskosten.

De gemeente geeft aan dat zij hiernaast projecten wil subsidiëren die inzetten op preventie en vroeg signalering.

Omdat niet alle accommodaties gemeentelijk bezit zijn, heeft de gemeente een indirectere rol waarin zij zich stimulerend, faciliterend en ondersteunende rol opstelt ten aanzien van de verduurzaming ervan. Eén van de trajecten om sportverenigingen te helpen met verduurzamen doet zij met een subsidie:

- Subsidie stimulering bouw en onderhoud van sportaccommodaties (BOSA-regeling) 30% subsidie van de in de regeling opgenomen voorzieningen

De gesproken respondenten bevestigen dit beeld. Zij geven aan dat ook zij werken met vooral vaste partners. Voor sportverenigingen geldt dat er een deelsubsidieverordening is, als er meer aanvragen zijn, dan wordt het beschikbare subsidiebudget evenredig verdeeld over de aanvragers via een verdeelsleutel.

Het huidige subsidie- en tarievenbeleid loopt tot en met 2020. Na afloop van het huidige subsidie- en tarievenbeleid wil de gemeente de focus op maatschappelijke opbrengst meenemen. De precieze wijze waarop dit vorm krijgt volgt als volgend jaar het huidige subsidiebeleid geëvalueerd wordt en vervolgens het beleid voor de komende jaren wordt uitgewerkt.

⁷ Beleidskader sport 'Den Helder beweegt vooruit' pagina 7

Economie en Toerisme

Om de marktpositie van de toeristische producten van Noord-Holland-Noord te verbeteren is in 2016 de destinationmarketingorganisatie DMO Holland boven Amsterdam opgericht. Het doel is toename van het aantal verblijfstoeristen én bestedingen te realiseren⁸. In aanvulling hierop zal de stichting Top van Holland zich richten op de citymarketing in relatie tot wonen, werken en vrije tijd. De stichting krijgt hiervoor een jaarlijkse subsidie van de gemeente van 45.000 euro en daarnaast vanaf 2016 een substantiële bijdrage uit het ondernemersfonds. In de kadernota van de gemeente den Helder 2016 staat dat door culturele instellingen de behoefte is geuit om dit te positioneren binnen het programma cultuur, maar dat deze subsidie toch is ondergebracht binnen dit programma. De gemeente geeft als verklaring hiervoor dat van 2017 het programma Subsidie aan Top van Holland wordt betaald (was eerder Bestuur en Middelen)⁹.

Onderwijs

Binnen de Kadernota zijn de doelen waar subsidies een bijdrage aan leveren niet apart geformuleerd. Onder het kopje Nieuw Beleid in de Kadernota wordt beschreven dat Lyceum aan Zee een subsidie krijgt om haar leerlingen maatschappelijke stages te laten verrichten. In de toelichting wordt vermeld dat de kosten van 70.000 euro een subsidie betreft om de organisatiekosten van Lyceum aan Zee te dekken. Respondenten geven aan dat zij de subsidies ook toetsen aan landelijke regels. Ten aanzien van een deel van de subsidie, bijvoorbeeld onderwijsachterstandenbeleid, geven respondenten aan dat zij als gemeente een doorgeefluik zijn van rijksmiddelen. Hierin zijn landelijke regels leidend. Zij controleren op de inhoud van het relevante beleidskader, controleren op aansluiting op het beleid, de bijbehorende kaders en de begroting. Gesproken respondenten geven aan dat er niet met subsidieplafonds wordt gewerkt. De geldtoekenningssystematiek van het Rijk speelt wel een rol bij de bepaling van de hoogte van de bedragen.

De gesproken respondenten bevestigen het beeld dat naast de Kadernota en de begroting, de Rijksrichtlijnen ook leidend zijn in de toekenning en verdeling van de gelden. Het Rijk vraagt om extra informatie (zoals een draaiboek, waarin de momenten waarop zaken klaar moeten zijn vastgelegd zijn) en zijn er wettelijke taken waar een bijdrage aan wordt geleverd.

⁸ Kadernota gemeente Den Helder 2016 pg 26

⁹ Kadernota gemeente Den Helder 2016 pg 29

5

**OORDEEL SUBSIDIEBELEID EN -
UITVOERING**

5. Oordeel subsidiebeleid en -uitvoering

In dit hoofdstuk staat de beantwoording van de volgende onderzoeksvragen centraal:

3. Rechtmatigheid: Wordt bij de uitvoering van het subsidiebeleid gewerkt volgens de gestelde regels?
 - a. Sluit het subsidiebeleid aan bij het daartoe gestelde in de Algemene wet bestuursrecht?
 - b. Wordt bij de toekenning van subsidies binnen de beleidsmatige, procesmatige en financiële kaders geopereerd?
 - c. Is de administratie volledig, zijn beoordelingscriteria afgeleid van beleidsdoelstellingen?
4. Doelmatigheid: Wordt bij de uitvoering van het subsidiebeleid doelmatig gewerkt?
 - a. Wordt ernaar gestreefd om de subsidies te minimaliseren bij gelijkblijvend resultaat?
 - b. Wordt ernaar gekeken of de gestelde doelen op een andere wijze dan het toekennen van subsidies te realiseren zijn?
 - c. Hoelang is de doorlooptijd van een subsidieaanvraag?
 - d. Is er inzicht in de uitvoeringskosten van het proces van subsidieverstrekking?
 - e. Wordt ernaar gestreefd om de kosten van het uitvoeringsproces te minimaliseren?
5. Doeltreffendheid: Worden de doelen van het subsidiebeleid gerealiseerd?
 - a. Wordt het subsidiebeleid minstens eens in de vijf jaar op effectiviteit geëvalueerd, conform Awb, artikel 4:24?
 - b. Op welke wijze vindt die evaluatie van het subsidiebeleid plaats?
 - c. Heeft de evaluatie betrekking op het subsidiebeleid en het uitvoeringsproces of op de individuele subsidierelaties?
 - d. Wordt beoordeeld, en zo ja op welke wijze, of de verstrekte subsidie en de geleverde prestatie bijdragen aan de gestelde beleidsdoelen?
 - e. Wordt bij het beoordelen van het halen van de gestelde doelen onderscheid gemaakt tussen output (de afgesproken prestatie) en de outcome (het maatschappelijk effect)?
 - f. Wie zijn bij die evaluatie betrokken?
 - g. Met wie worden de bevindingen van die evaluatie gedeeld?
6. Waardering: Hoe ervaren de (beoogde) begunstigden de subsidies van de gemeente Den Helder?
 - a. Is de eventuele (gedeeltelijke) afwijzing van een aangevraagde subsidie helder voor de aanvrager? Is de argumentatie begrijpelijk?
 - b. Is de eventuele (gedeeltelijke) toekenning van een aangevraagde subsidie helder voor de aanvrager? Is de argumentatie begrijpelijk?
 - c. Is duidelijk aan welke voorwaarden de subsidietoekenning is gebonden en op welke wijze de verantwoording plaats moet vinden?
7. Rol raad: Hoe geeft de gemeenteraad invulling aan de kaderstellende en controlerende rol?
 - a. Wordt de gemeenteraad, naar het oordeel van de leden, adequaat geïnformeerd over de verstrekte, en eventueel niet toegekende, subsidies? Zo niet, wat zou er moeten veranderen?
 - b. Wordt de gemeenteraad, naar het oordeel van de leden, voldoende betrokken bij de periodieke evaluatie van het subsidiebeleid? Zo niet, wat zou er moeten veranderen?
 - c. Heeft de gemeenteraad initiatieven genomen om beter geïnformeerd te worden, en zo ja, welke en wat is daarvan het resultaat?

In de navolgende paragrafen starten we met een beantwoording van de betreffende vragen op hoofdlijnen. Daarna volgt de onderbouwing per norm.

5.1 Oordeel rechtmatigheid

Beantwoording op hoofdlijnen:

a. *Sluit het subsidiebeleid aan bij het daartoe gestelde in de Algemene wet bestuursrecht?*

Er is geen subsidiebeleid als zodanig maar de ASV sluit aan bij het daartoe gestelde in de Awb.

b. *Wordt bij de toekenning van subsidies binnen de beleidsmatige, procesmatige en financiële kaders geopereerd?*

Bij de toekenning wordt beleidsmatig geopereerd. Voor subsidies die vallen onder de verschillende regelingen worden de kaders, doelen en afspraken in de regelingen gevolgd. Voor de andere subsidies worden de beleidsdoelen gevolgd, zoals die per thema zijn bepaald. De toekenning van alle subsidies volgt de procesmatige kaders van de ASV. Voor financiën worden onder de regelingen de financiële kaders van de regelingen gevolgd en voor de subsidies waarvoor geen regelingen zijn, is de begroting het financiële kader.

c. *Is de administratie volledig, zijn beoordelingscriteria afgeleid van beleidsdoelstellingen?*

De beleidsdoelstellingen zijn volgens de gesproken respondenten de leidraad. Uit het casuonderzoek blijkt dat subsidieaanvragen worden beoordeeld op basis van criteria die zijn afgeleid van de beleidsdoelstellingen. Indien een subsidie niet voldoende ten goede komt aan de bewoners van Den Helder of niet past binnen de beleids- en financiële kaders wordt deze niet gehonoreerd. De beleidsdoelstellingen zijn heel algemeen en breed geformuleerd, waardoor aanvragen al snel binnen deze kaders passen. In het casuonderzoek zien we terug dat aanvragen hierdoor vrijwel altijd binnen de breed geformuleerde beleidskaders te plaatsen zijn. In een beperkt aantal onderzochte casussen ontbreekt het aan de gevraagde verantwoordingsinformatie.

Normenkader

Norm:

De gemeentelijke subsidieverordening is in overeenstemming met de Algemene wet bestuursrecht (Awb). Eventuele deelverordeningen of beleidsregels zijn in overeenstemming met de algemene subsidieverordening.

Toetsing:

Voldoet. De ASV is in overeenstemming met de Awb en de regelingen zijn in overeenstemming met de ASV.

Onderbouwing

De gemeente Den Helder beschikt niet over een beleidsnota met daarin uitgangspunten en doelstellingen van het subsidiebeleid. De gemeente beschikt wel over een juridisch kader, de Algemene Subsidieverordening Den Helder 2019. Daarnaast kent de gemeente Den Helder verschillende subsidiegrondslagen. Drie (deel)verordeningen te weten, een Subsidieverordening evenementen Den Helder 2020, Subsidieverordening sportverenigingen Den Helder (2021) en Deelsubsidieverordening "Topsportregeling" (2018). Enkele beleidsterreinen geeft de gemeente specifiekere gestalte in nadere (subsidie)regels: Subsidieregeling evenementen Den Helder 2020, Beleidsregels subsidiëring deskundigheidsbevordering 2020, Subsidieregeling voorschoolse voorzieningen 2019. De deelverordeningen en beleidsregels zijn in overeenstemming met de ASV.

Norm:

Het onderscheid tussen subsidie in de zin van de Awb en het verlenen van subsidie in natura is duidelijk

Toetsing:

Voldoet grotendeels. Er worden subsidies in natura toegekend, maar deze zijn niet altijd even goed vastgelegd. Het is de ambitie om zo min mogelijk subsidie in natura te verstrekken.

Onderbouwing

Uit interviews blijkt dat het nog voorkomt dat subsidies in natura worden toegekend. Verschillende beleidsambtenaren geven aan zij zich hiervan bewust zijn en dat het niet altijd even goed wordt vastgelegd. In de gesprekken wordt aangegeven dat de er een ambitie is om zo min mogelijk subsidie in natura te verstrekken en dat er op dat vlak stappen worden gezet.

5.2 Oordeel doelmatigheid

Beantwoording op hoofdlijnen:

a. *Wordt ernaar gestreefd om de subsidies te minimaliseren bij gelijkblijvend resultaat?*

De gesproken respondenten geven dat een efficiënte inzet van de ingezette middelen een terugkerend onderwerp van gesprek is, met name bij de grote subsidieontvangers.

b. *Wordt ernaar gekeken of de gestelde doelen op een andere wijze dan het toekennen van subsidies te realiseren zijn?*

Eén van de onderzochte aanvragen uit het casusonderzoek is afgewezen omdat de activiteiten in het verleden doorgang hadden gevonden zonder een subsidie van de gemeente. Hier werd wel bij vermeld dat de aanvraag ook wegens het bereiken van het subsidieplafond niet in aanmerking zou komen voor subsidie. Er was niet voldoende geld beschikbaar om alle aanvragen te honoreren. Bij een andere casus werd gewezen op het belang van het werven van nieuwe sponsors en inkomsten, zodat de organisatie in de toekomst minder afhankelijk zou zijn van de subsidie van de gemeente. Dit had nog geen direct gevolg voor de ontvangen subsidie. Bij de overige casussen is minder aandacht besteed aan de mogelijkheden om de doelen via andere wegen te bereiken.

c. *Hoelang is de doorlooptijd van een subsidieaanvraag?*

Volgens de ASV beslist het college op een aanvraag om een subsidie die per boekjaar wordt verstrekt uiterlijk op 31 december van het jaar waarin de aanvraag is ingediend. Het college beslist bij periodieke subsidieaanvragen binnen 8 weken nadat de volledige aanvraag is ingediend. In bijzonder gevallen kan het college de hierboven genoemde termijnen verlengen. In de (deel)verordeningen komt het voor dat andere termijnen worden gehanteerd. Bij de Subsidieverordening evenementen Den Helder 2020 beslist het college uiterlijk 1 december over de ingediende subsidieaanvragen voor het komende jaar. Deze beslistermijn kan eenmalig worden verlengd tot 31 december. Bij de Subsidieverordening sportverenigingen Den Helder (2021) beslist het college op een subsidieaanvraag vóór 31 december van het jaar waarin deze subsidieaanvraag is ingediend. Tot slot neemt het college bij de deelsubsidieverordening "Topsportregeling" (2018) voor wat betreft seizoensgebonden topsportactiviteiten voor 1 juli een besluit over de ingediende aanvragen. Bij incidentele sportactiviteiten neemt het college voor aanvang van de activiteit een besluit over de indiende aanvraag.

d. *Is er inzicht in de uitvoeringskosten van het proces van subsidieverstrekking?*

Er is geen inzicht op de uitvoeringskosten van het proces van subsidieverstrekking, omdat een registratie van de urenbesteding ontbreekt.

e. *Wordt ernaar gestreefd om de kosten van het uitvoeringsproces te minimaliseren?*

In de taakverdeling wordt gestuurd op de verdeling van de inzet over de verschillende medewerkers. Omdat geen inzicht is in de uitvoering, wordt ook niet gestreefd naar het minimaliseren van de kosten van het uitvoeringsproces. Verder werkt de gemeente Den Helder met twee verschillende registratiesystemen.

Normenkader

Norm:

Het proces omtrent de subsidieaanvraag, de behandeling, beschikking en verantwoording wordt gemonitord en het is duidelijk wat de resultaten hiervan zijn.

Toetsing:

Voldoet merendeel. Uit het onderzoek blijkt dat op zich het proces wel goed in beeld en dat de regie op het bijhouden van de resultaten en de monitoring van het proces plaatsvindt. Documentatie van de resultaten van de monitoring zijn niet aangetroffen. Daarnaast geven respondenten aan dat er in verschillende subsidiesystemen verschillend wordt geregistreerd.

Onderbouwing

Uit het casuonderzoek blijkt dat sprake is van een vaste structuur van een aanvraag, (eventueel) B&W advies, beschikking, verantwoording en vaststelling van de verlening. Bij 3 van de 25 (volledig of gedeeltelijk) gehonoreerde aanvragen is de vaststelling van de uiteindelijke verlening niet aangeleverd bij de onderzoekers. Een aantal gesproken respondenten geven aan dat er in verschillende registratiesystemen worden geregistreerd. Uit het onderzoek is niet gebleken dat het verloop van het proces wordt gemonitord. Dezelfde respondenten geven aan dat de stappen in het digitale systeem van process niet altijd worden opgevolgd omdat de registratiepraktijk soms weerbarstiger is dan systemen. Ook wordt aangegeven dat zij niet de ervaring hebben dat er omissies in het proces intern worden opgemerkt en medewerkers hier op worden gewezen.

Tijdens de ambtelijke hoor en wederhoor wordt er aangegeven dat er verschillende functionarissen werkzaam zijn die die een extra check doen op de volledigheid van registraties van subsidies, een interne controller houdt zicht op de tijdigheid van het beslissen over aanvragen, doorlooptijd en tijdigheid van het afgeven van vaststellingen. In het kader van de Verbijzonderde Interne Controle (VIC) bekijkt deze functionaris een aantal subsidies in detail en geeft op hoofdlijnen de stand van zaken weer ten aanzien van het totaal. Deze functionaris stelt n.a.v. constatering uit de VIC aan de beleidsadviseurs in sommige gevallen vragen omtrent de stand van zaken en wanneer e.e.a. wordt afgerond indien er sprake is van achterstand. Ten tijde van het onderzoek zijn is hier geen documentatie over aangeleverd. Daarmee kan er nog niets gezegd worden wat de resultaten zijn van de bevindingen van deze medewerkers.

Norm:

De uitgaven, gemoeid met de uitvoering van subsidieverstrekking, blijven binnen de daarvoor gestelde kaders

Toetsing:

- Voldoet niet. Er zijn geen heldere kaders gezet voor de uitgaven gemoeid met subsidieverstrekking. De gemeente weet welke medewerkers zich bezighouden met subsidieverstrekking maar uren worden niet geregistreerd.

Onderbouwing

Subsidieverstrekking valt onder het takenpakket van enkele beleidsmedewerkers. Dit heeft de gemeente inzichtelijk. Echter ontbreekt de daadwerkelijke urenbesteding, omdat de inzet rondom subsidieverstrekking niet geregistreerd wordt. Hierdoor is het concrete aantal uren en het bedrag wat

gemoed is met het proces van subsidieverstrekking niet bekend. Daarmee zijn geen heldere kaders gezet voor de uitgaven die gemoed zijn met de subsidieverstrekking.

Norm:

Er is sprake van een overzichtelijke en complete administratie

Toetsing:

- Voldoet beperkt. De administratie is op zich overzichtelijk en compleet. In een paar casussen ontbreken verantwoordingsdocumenten. Daarnaast is sprake van registratie in twee systemen, wat foutgevoeligheid in de hand werkt.

Onderbouwing

De gemeente Den Helder registreert in twee systemen. De afdeling financiën registreert in Key2subsidies. Daarvoor is een specifieke medewerker aangewezen. De medewerkers van beleid registreren in het systeem InProces. Er zijn geen verschillen tussen het beleidsmatige registratiesysteem (Inproces) en het financiële registratiesysteem (Key2subsidies). Geïnterviewden geven desondanks aan dat door het werken in twee systemen zij niet altijd over alle informatie kunnen beschikken. Bovendien wordt een deel van de informatie vanuit het beleidsmatige registratiesysteem (InProces) handmatig geregistreerd in het financiële registratiesysteem (Key2subsidies) wat foutgevoeligheid in de hand kan werken. Het financiële registratiesysteem wordt gecontroleerd op volledigheid. Ook geven gesproken respondenten aan dat zij altijd via een extra tussenstap, via een collega, de informatie in het andere systeem moeten opvragen. Dit is geen wenselijke situatie. Het voornemen is dat er een evaluatie plaatsvindt op het gebruik van Key2subsidies, en de mogelijkheden om met dit systeem het proces verder te optimaliseren en te digitaliseren.

De gesproken aanvragers geven verder aan dat zij veel opmerkingen hebben ten aanzien van het registratiesysteem InProces. Bij terugkerende aanvragers wordt bij iedere nieuwe aanvraag gevraagd om reeds aanwezige informatie bij de gemeente (inschrijving KvK, etc.). Hiernaast geven zij aan dat zij zelf beperkte toegang hebben tot hun eigen digitale dossier en daarmee geen inzage hebben in de voortgang en documenten zoals aanvraag, beschikking, etc. Als ze iets zouden willen weten dan bellen ze hun contactpersoon bij de gemeente. Een aantal beleidsmedewerkers beaamt dit.

5.3 Oordeel doeltreffendheid

Beantwoording op hoofdlijnen:

a. *Wordt het subsidiebeleid minstens eens in de vijf jaar op effectiviteit geëvalueerd, conform Awb, artikel 4:24?*

Een uniform subsidiebeleid is niet aanwezig. Het subsidiebeleid wordt derhalve niet op effectiviteit geëvalueerd. Ook zijn er geen evaluaties aangetroffen op verordeningen en regelingen. Evaluaties op het betreffende subsidiedeel van de verschillende beleidsterreinen zijn niet aanwezig.

b. *Op welke wijze vindt die evaluatie van het subsidiebeleid plaats?*

Zie onder a. Er vindt geen evaluatie van het subsidiebeleid plaats. Een interne evaluatie van het subsidieproces heeft plaatsgevonden. Voor de grote subsidieaanvragen en voor de beleidsterreinen vinden wel reflecties plaats.

c. *Heeft de evaluatie betrekking op het subsidiebeleid en het uitvoeringsproces of op de individuele subsidierelaties?*

Er vindt geen evaluatie van het subsidiebeleid plaats.

d. *Wordt beoordeeld, en zo ja op welke wijze, of de verstrekte subsidie en de geleverde prestatie bijdragen aan de gestelde beleidsdoelen?*

Nadat een aanvraag wordt ingediend volgt in de meeste gevallen een B&W advies (in 77% van de casussen uit het casusonderzoek). In dit advies richting het college wordt beargumenteerd of en in hoeverre de aanvraag past binnen de gestelde beleidsdoelen van de gemeente. In de overige casussen volgde na de aanvraag geen B&W advies, gezien afspraken al waren vastgelegd in een budgetovereenkomst, de aanvraag vergelijkbaar was met de aanvraag van het voorgaande jaar of de aangevraagde subsidie een bedrag van minder dan 5000 euro betrof.

Bij de verantwoording wordt minimaal ingegaan op de mate waarin de gestelde doelen worden behaald. Vaak wordt alleen gerapporteerd over de uitgevoerde activiteiten maar niet over het bereik en de mate waarin doelen worden behaald. De gemeente vraagt niet om een verantwoording over de behaalde doelen maar lijkt de vaststelling van de subsidie te baseren op de gemaakte kosten en uitgevoerde activiteiten.

De gesproken aanvragers geven aan dat zij een bijdrage leveren aan gemeentelijke doelstellingen, maar niet zozeer omdat zij daar actief door de gemeente op worden bevestigd.

e. Wordt bij het beoordelen van het halen van de gestelde doelen onderscheid gemaakt tussen output (de afgesproken prestatie) en de outcome (het maatschappelijk effect)?

Zie het antwoord bij vraag d. De gemeente let bij de verantwoordingsdocumenten niet zo zeer op de mate waarin doelen worden behaald, hier worden geen afspraken over gemaakt met de aanvrager (tenzij sprake is van beleidsgestuurde contractfinanciering). Bij het vaststellen van de subsidie wordt gekeken naar de gemaakte kosten en uitgevoerde activiteiten en niet naar de mate waarin de beoogde doelen zijn behaald en welk maatschappelijk effect is bewerkstelligd.

Geen van de gesproken aanvragers geeft aan dat zij actief worden bevestigd op maatschappelijk effect.

f. Wie zijn bij die evaluatie betrokken?

Zie a. Er vindt geen evaluatie van het subsidiebeleid plaats.

g. Met wie worden de bevindingen van die evaluatie gedeeld?

Zie a. Er vindt geen evaluatie van het subsidiebeleid plaats.

Normenkader

Norm:

De aanvraag voor subsidieverlening geeft inzicht in de activiteiten die zullen worden uitgevoerd

Toetsing:

- Voldoet grotendeels. Bijna alle aanvragen hebben een overzicht van de activiteiten toegevoegd bij hun aanvraag.

Onderbouwing

Bij het indienen van een aanvraag dient een overzicht van de activiteiten te worden aangeleverd, tenzij het een aanvraag binnen de regeling topsport of voorschoolse voorzieningen betreft. Slechts bij één van de aanvragers uit het casusonderzoek ontbrak dit overzicht van activiteiten.

De gesproken aanvragers geven aan dat zij inzichtelijk maken wat de activiteiten zijn die zij uitvoeren.

Norm:

Er is een verband te leggen tussen de gemeentelijke doelen en de gesubsidieerde activiteiten

Toetsing:

- Voldoet niet. De gemeente is zich bewust dat het sturen op outcome een ontwikkelpunt is en is hier recent mee gestart voor het sociaal domein.

Onderbouwing

Volgens geïnterviewden is het sturen op outcome een ontwikkelpunt. Enerzijds zou beter inzicht mogelijk zijn door het formuleren van de concrete doelen en de prestatieafspraken die bij de subsidie horen. Anderzijds moeten er dan ook afspraken gemaakt worden over de verzameling van gegevens en de rapportage hierover in de verantwoording. Voor het sociaal domein is dat nu in ontwikkeling met de vraag of iets echt effectief is en of de resultaten worden bereikt.

Nagenoeg geen van de gesproken aanvragers vindt dat zij door de gemeente voldoende actief en concreet wordt gevraagd een rol te spelen in het bereiken van gemeentelijke doelstellingen. Twee van de aanvragers geeft aan dat zij weten onder welke beleidsdoel de aanvraag is gepositioneerd, het merendeel weet dat niet of onvoldoende.

Norm:

Bij het beoordelen van de aanvraag tot vaststelling wordt gecontroleerd of aan de bij de subsidieverlening vastgestelde verplichtingen is voldaan

Toetsing:

- Voldoet. In de subsidieverlening zijn afspraken opgenomen over de uiterste data waarop verantwoordingsdocumenten en eventuele tussentijdse rapportages moeten worden aangeleverd. Bij het beoordelen van de aanvraag tot vaststelling wordt de tijdigheid en volledigheid van de verantwoordingsdocumenten meegenomen. Bovendien wordt gecontroleerd of de aanvrager zich aan eventuele andere verplichtingen heeft gehouden zoals opgesteld in de beschikking.

Onderbouwing

Bij het vaststellen van de subsidie wordt gekeken of de verantwoordingsdocumenten volledig en tijdig zijn aangeleverd en of de aanvrager zich aan eventuele andere verplichtingen zoals opgesteld in de beschikking heeft voldaan. In het geval van een onvolledige verantwoording of wanneer documenten niet (of niet tijdig) zijn aangeleverd wordt de aanvrager verzocht dit zo snel mogelijk in orde te maken. Uit het casuonderzoek blijkt dat het college hierbij geen sancties opgelegd, alleen het verzoek om in het vervolg wel tijdig en volledig te verantwoorden.

De gesproken aanvrager bevestigen dit beeld. Zij zijn goed geïnformeerd wat de verantwoordingseisen zijn.

Norm:

Het subsidiebeleid wordt periodiek geëvalueerd conform artikel 4:24 Awb

Toetsing:

- Voldoet beperkt. Er vind geen vaststaande evaluaties van het subsidiebeleid plaats. Wel wordt met regelmaat teruggekeken naar de evenementsubsidies, naar de grotere subsidie-ontvangende organisaties en vinden er soms thematische beleidsevaluaties plaats.

Onderbouwing

Volgens geïnterviewden zijn er geen vaststaande evaluaties over subsidies in het algemeen in Den Helder. Er zijn hierover ook geen documenten aangetroffen.

Wel wordt jaarlijks teruggekeken op de evenementsubsidies en worden de grote drie subsidie-ontvangende organisaties regelmatig tegen het licht gehouden. Verder vinden er af en toe beleidsevaluaties plaats op gemeentelijke thema's waarop ook subsidies worden verstrekt.

Norm:

De evaluatie biedt concrete handvatten voor verbetering.

Toetsing:

- Voldoet niet. Er is geen evaluatie van het subsidiebeleid, en daarmee zijn er geen concrete handvatten voor verbetering.

Onderbouwing

Omdat er geen evaluatie is van het subsidiebeleid zijn er ook geen concrete handvatten voor verbetering.

5.4 Oordeel waardering

Beantwoording op hoofdlijnen:

a. *Is de eventuele (gedeeltelijke) afwijzing van een aangevraagde subsidie helder voor de aanvrager? Is de argumentatie begrijpelijk?*

Bij twee van de afgewezen aanvragen uit het casusonderzoek heeft een gesprek plaatsgevonden om de reden(en) van de afwijzing nader toe te lichten aan de aanvrager. Voor de andere afgewezen aanvragen geldt dat in de beschikking de weigeringsgronden zijn vermeld. Bij zes van de gesproken respondenten is sprake van een volledige toekenning. Deze respondenten geven aan dat ze goed worden geïnformeerd over de argumentatie van de beslissing en geven aan dat het besluit begrijpelijk is. Twee gesproken aanvragers die een gedeeltelijke afwijzing hebben gekregen geven in de interviews aan dat ze beiden de argumentatie onvoldoende tot niet begrijpelijk vinden. Zij geven aan dat de activiteit wel een bijdrage levert aan de algemene gemeentelijke doelstellingen.

b. *Is de eventuele (gedeeltelijke) toekenning van een aangevraagde subsidie helder voor de aanvrager? Is de argumentatie begrijpelijk?*

Beschikkingen van (gedeeltelijke) toekenningen zijn kort en bondig geformuleerd. Indien sprake is van een gedeeltelijke toekenning staat in de beschikking kort toegelicht wat de reden is van de toepassing van de korting. Een van de redenen van een korting is bijvoorbeeld een bezuinigingsmaatregel van 10% op alle subsidies. Voor volledig toegekende subsidies geldt dat in de beschikking meestal geen reden wordt gegeven voor de toekenning. De argumenten voor het toekennen van een aanvraag zijn wel uitgewerkt in het B&W advies.

De helft van de gesproken aanvragers geven aan dat zij vinden dat de (gedeeltelijke) toekenning helder geformuleerd is, de andere helft dat het te algemeen of onvoldoende helder beargumenteerd is.

c. *Is duidelijk aan welke voorwaarden de subsidietoekenning is gebonden en op welke wijze de verantwoording plaats moet vinden?*

Uit het casusonderzoek blijkt dat in de beschikking puntsgewijs staat beschreven welke verantwoordingsdocumenten moeten worden aangeleverd door de aanvrager. Ook staat voor ieder afzonderlijk verantwoordingsdocument de uiterlijke aanleverdatum vermeld. Indien sprake is van specifieke voorwaarden staan deze ook in de beschikking vermeld.

Gesproken aanvragers bevestigen dit beeld.

Normenkader

Norm:

Argumenten (gedeeltelijke) afwijzing dan wel toewijzing van een aangevraagde subsidie zijn duidelijk geformuleerd

Toetsing:

- Voldoet gedeeltelijk. Uit het casusonderzoek blijkt dat in de beschikking kort en bondig wordt ingegaan op de argumenten van de beslissing tot (gedeeltelijke) afwijzing dan wel toewijzing van een aangevraagde subsidie. Gesproken aanvragers bevestigen dit beeld.

Onderbouwing

Uit het casusonderzoek blijkt dat beschikkingen kort en bondig zijn, dat geldt voor zowel (gedeeltelijk) afgewezen aanvragen als voor volledig toegewezen aanvragen. In het geval van een volledige toekenning wordt meestal niet ingegaan op de argumenten die aan deze beslissing ten grondslag liggen. Deze argumenten zijn wel terug te vinden in het B&W advies. Bij (gedeeltelijk) afgewezen aanvragen wordt in de beschikking wel een korte toelichting gegeven op de beslissing.

De gesproken respondenten geven dat de gemeente niet altijd uitgebreid en duidelijk de argumenten formuleert. De ene helft van de gesproken respondenten is tevreden over de toelichting van de gemeente, de andere helft is van mening dat de beslissing te algemeen of onvoldoende helder beargumenteerd is.

Norm:

De voorwaarden (uitvoering en verantwoording) bij subsidietoekenning zijn duidelijk geformuleerd

Toetsing:

- Voldoet. Uit het casusonderzoek blijkt dat in de beschikking duidelijk wordt omschreven wat van de subsidieaanvrager wordt verwacht en welke verantwoordingsdocumenten moeten worden aangeleverd.

Onderbouwing

Uit het casusonderzoek blijkt dat in de beschikking duidelijk wordt omschreven wat van de subsidieaanvrager wordt verwacht (eventueel ook gezamenlijk gemaakte afspraken) en welke verantwoordingsdocumenten moeten worden aangeleverd. Tevens staat beschreven wat de uiterste datum is dat de documenten moeten worden opgestuurd.

De gesproken aanvragers bevestigen het beeld dat zij goed zijn geïnformeerd over wat de verantwoordingseisen zijn.

5.5 Oordeel rol raad

Beantwoording op hoofdlijnen:

a. *Wordt de gemeenteraad, naar het oordeel van de leden, adequaat geïnformeerd over de verstrekte, en eventueel niet toegekende, subsidies? Zo niet, wat zou er moeten veranderen?*

De gemeenteraad wordt naar oordeel van de leden niet adequaat geïnformeerd over de aangevraagde, verstrekte, gekorte en eventueel niet toegekende subsidies. Zij zouden graag meer geïnformeerd worden over het totaal aan aanvragen, toekenningen, kortingen en afwijzingen. Zowel financieel, inhoudelijk en op het niveau van effecten.

b. *Wordt de gemeenteraad, naar het oordeel van de leden, voldoende betrokken bij de periodieke evaluatie van het subsidiebeleid? Zo niet, wat zou er moeten veranderen?*

Er zijn geen periodieke evaluaties van het subsidiebeleid. Dit zou volgens raadsleden conform moeten worden uitgevoerd.

c. *Heeft de gemeenteraad initiatieven genomen om beter geïnformeerd te worden, en zo ja, welke en wat is daarvan het resultaat?*

Er is een motie ingediend, maar daar is geen opvolging aan gegeven. De gemeenteraad erkent dat ook zij hiernaast geen initiatieven hebben genomen om beter geïnformeerd te worden. Wel worden vragen gesteld over individuele gevallen.

Normenkader

Norm:

De raad stelt inhoudelijk, financieel en procedurele kaders voor de subsidieverstrekking

Toetsing:

- Voldoet beperkt. Raadsleden geven aan dat er weinig inhoudelijke kaders zijn. Zij stellen de financiële kaders vast met de begroting. De procedurele kaders zijn weergegeven in de ASV.

Onderbouwing

Het belangrijkste kader voor de raad is de programmabegroting, de kadernota en de jaarrekening. De gemeente heeft de laatste jaren gepoogd de doelen concreter te maken. Voor de raad is vooral relevant hoe de gemeente welke doelen gaat bereiken. Geïnterviewden geven aan dat de concreetheid van de doelen te wensen over laat. Dan is er ook geen basis waarop het college aanvragen op de goede manier kan beoordelen. Zijn de doelen en effecten niet concreet dan is het dus lastig om aanvragen daarop te toetsen en bovendien laat het meer ruimte voor interpretatie door zowel college als raad.

De beleidsgestuurde contractfinanciering (BCF) is een vorm waarmee de gemeente meerjarige afspraken maakt met een aantal grotere subsidie-ontvangende organisaties. Daarover heeft het college ook een actieve informatieplicht richting de raad. Deze BCF's worden vastgesteld door de raad.

In de financiële controle is de programmabegroting en de tussenrapportage belangrijk en biedt de jaarrekening voor de controle het meeste inzicht. Echter dit is voornamelijk financieel ingestoken. Bij raadsleden heerst het gevoel dat er inhoudelijk weinig kaders zijn. Zij geven aan dat ze actiever betrokken zouden willen zijn als raad. Het onderwerp subsidies is wel eens op de agenda geweest, maar raakt ondergesneeuwd door allerlei andere zaken die ook spelen. Er is een motie ingediend, maar daar is geen actief vervolg aan gegeven. De raadsleden geven aan dat er tijdens de bespreking van de begroting financiële kaders worden meegegeven.

Norm:

De informatie aan de raad is relevant (bevat geen overbodige informatie)

Toetsing:

- Voldoet beperkt. Raadsleden krijgen informatie over de uitgaven en de gesubsidieerde organisaties, maar worden inhoudelijk niet geïnformeerd over de verstrekte subsidies en hebben geen zicht op het effect ervan.

Onderbouwing

De P&C-cyclus is het belangrijkste instrument waarmee de raad wordt geïnformeerd. Daarnaast wordt de raad ook door gesubsidieerde instellingen gevraagd om op werkbezoek te komen om zich een beeld te vormen. Geïnterviewden van college en ambtelijke organisatie geven aan dat de sturing op middelen best lastig is omdat de verantwoording vanuit de organisaties soms laat komt.

Raadsleden geven aan dat zij via de begroting (en P&C cyclus) worden geïnformeerd over het totaal wat er is uitgegeven aan subsidies en ook welke organisaties zijn gesubsidieerd. Zij worden niet geïnformeerd welke organisaties geen subsidie hebben gekregen en ook niet welke organisaties voor welk bedrag zijn gekort. Zij hebben hierdoor geen zicht op wat er in totaal is aangevraagd, hoeveel er in totaal is gekort en uiteindelijk toegekend.

Zij geven aan dat zij hiernaast inhoudelijk onvoldoende worden geïnformeerd over de subsidies die niet zijn toegekend, die gekort zijn en verstrekt. Ook hebben ze geen zicht op het effect van subsidies.

Norm:

De informatie aan de raad is toegankelijk en begrijpelijk

Toetsing:

- Voldoet beperkt. Raadsleden krijgen te beperkt informatie.

Onderbouwing

Het lukt de raad op dit moment niet goed om erop toe te zien of de subsidies ten goede komen aan de bewoners en voldoen aan de doelen die de raad heeft gesteld. Zij zouden graag meer geïnformeerd worden over het totaal aan aanvragen, toekenningen, kortingen en afwijzingen. Zowel financieel als inhoudelijk. Raadsleden geven toe dat ook zij hier niet om gevraagd hebben en hier wel wat pro-actiever in hadden kunnen handelen.

Norm:

De informatie is informatief (geeft inzicht in de achtergrond)

Toetsing:

- Voldoet niet. Raadsleden hebben te weinig informatie om keuzes te kunnen maken en te kunnen sturen.

Onderbouwing

Raadsleden geven aan dat vanwege de beperkte informatie die zij als raadslid hebben het ook niet eenvoudig is om de juiste keuzes te maken en beter te kunnen sturen. Raadsleden geven aan dat de behoefte aan informatie groot is vooral omdat tien procent van de begroting in Den Helder wordt uitgegeven aan subsidies. Ze hebben te weinig zicht op wat er precies met dit geld gebeurt.

6

CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

6. Conclusies en aanbevelingen

6.1 Antwoord op de centrale onderzoeksvraag

In hoeverre is de uitvoering van het subsidiebeleid van de gemeente Den Helder doelmatig en doeltreffend en hoe geeft de gemeenteraad invulling aan de kaderstellende en controlerende rol?

Hoofdconclusie:

De gemeente heeft, met het verstrekken van subsidies, onvoldoende zicht op het realiseren van maatschappelijke doelen bij de meeste verstrekte subsidies.

De raad stelt alleen juridische kaders (Algemene Subsidieverordening) maar stelt geen kaders wanneer het subsidie-instrument moet worden ingezet en hoe de verbinding tussen subsidie en de doelen van de gemeente is geborgd.

De raad kan de controlerende taak niet goed uitvoeren. De raad kan op basis van de ontvangen informatie niet toetsen of het subsidie-instrument goed wordt ingezet (evaluaties vinden niet plaats). De raad kan op basis van de ontvangen informatie ook niet controleren of de subsidies bijdragen aan het doelbereik van de gemeente.

De hoofdconclusie is gebaseerd op de volgende vier deelconclusies:

1. Inzet van het subsidie-instrument is geen onderdeel van een afwegingskader, de raad heeft dit ook niet vastgesteld.
2. Onvoldoende sturing op een doeltreffende subsidieverstrekking.
3. Weinig sturing op de doelmatigheid van de subsidieverstrekking.
4. De raad kan haar controlerende taak op subsidieverstrekkingen niet goed uitoefenen.

6.2 Deelconclusies

Deelconclusie 1: inzet van het subsidie instrument als één van de sturingsinstrumenten van de gemeente niet ingebed in een afwegingskader

De gemeente beschikt niet over een uitgewerkt en door de raad vastgesteld afwegingskader waarmee de gemeentelijke organisatie kan bepalen wanneer subsidie als sturingsinstrument kan worden ingesteld. In andere gemeenten die een subsidiebeleid hebben geformuleerd, is een dergelijk afwegingskader daarin opgenomen.

De afweging waarom subsidiëring het meest geëigende instrument is om de beoogde doelen mee te realiseren, wordt in de praktijk daarom niet gemaakt. De subsidieverstrekking vindt vooral plaats omdat dit al jaren de beleidspraktijk is.

Subsidiebeleid is niet aangetroffen. In het algemene gemeentelijk beleid op de diverse beleidsdomeinen ontbreken concrete handvatten welke categorieën van financiële verstrekkingen wel of niet tot subsidies gerekend moeten worden.

De raad heeft alleen juridische kaders gesteld via de Algemene Subsidieverordening. Dit juridisch kader bevat echter geen verbinding met gemeentelijke doelen en biedt ook geen antwoord op de vraag of het subsidie instrument het meest geëigende instrument is.

Deelconclusie 2: onvoldoende sturing op een doeltreffende subsidieverstrekking

De doelen in beleidskaders zijn veelal niet concreet geformuleerd. Dat maakt het lastig om aanvragen te toetsen aan doelen. In veel gevallen is ook geen poging gedaan om in de Algemene Subsidieverordening of onderliggende regelingen een koppeling aan te brengen tussen doelen en subsidieaanvragen.

Mede daardoor is het lastig om te toetsen of voorgenomen doelen zijn bereikt met de inzet van subsidies. Een specifieke evaluatie van de verstrekte subsidies naar de bijdrage aan gemeentelijke doelen ontbreekt.

Deelconclusie 3: weinig sturing op de doelmatigheid van de subsidieverstrekking

Bij de subsidieverlening maakt de gemeente met subsidieontvangers over het algemeen voldoende afspraken over de uit te voeren activiteiten, de te realiseren prestaties en/of de besteding van de subsidies. De gemeente controleert achteraf ook of de gemaakte afspraken zijn nagekomen.

In het kader van de sturing op een doelmatige besteding van de middelen, wordt niet geëvalueerd of met een andere verdeling van subsidies over de subsidieontvangers misschien betere resultaten behaald kunnen worden.

Voorafgaand aan de subsidieverstrekking wordt niet expliciet afgewogen of subsidiëring wel het meest geëigende instrument is om de doelen mee te realiseren.

Het beleid, de verordening en de subsidieregelingen van de gemeente bevatten te weinig handvatten en voorschriften om te kunnen sturen op een doelmatige subsidieverstrekking.

Deelconclusie 4: Raad kan de controlerende rol op zowel de inzet als het effect van het subsidie-instrument niet vervullen

De raad kan haar controlerende taak op het effect van de subsidieverstrekkings niet goed uitoefenen. De raad wordt enkel geïnformeerd over de toekenning van alle subsidies zonder inhoudelijke toelichting. Een duiding van het effect van de subsidieverstrekking op het doelbereik ontbreekt.

De gemeente voldoet niet aan de bepalingen uit de Awb dat eenmaal in de vijf jaar een verslag wordt gepubliceerd over de doeltreffendheid en doelmatigheid van de subsidieverstrekkings.

6.3 Aanbevelingen

Aanbeveling 1: Stel een subsidiebeleid op met daarin een afwegingskader en stel deze als raad vast.

Draag het college op om een door de raad vast te stellen Beleidsnota Subsidies op te stellen waarin het volgende is opgenomen:

Een uitgewerkt afwegingskader waarmee de gemeentelijke organisatie kan bepalen wanneer het subsidie-instrument ingezet kan worden en wanneer niet of een ander instrument.

De wijze waarop het subsidiegebouw in Den Helder juridisch is ingericht.

De wijze waarop de raad kan controleren of het subsidie-instrument op de juiste wijze wordt toegepast

Aanbeveling 2: Richt op basis van het subsidiebeleid de juridische kaders in en stel deze als raad vast.

Draag het college op om voor alle subsidies subsidieregelingen of specifieke subsidieverordeningen op te stellen en hier alleen van af te wijken indien sprake is van een uitzonderingsgrond uit de Awb (art. 4:23, derde lid).

Draag het college op om in subsidieregelingen, specifieke subsidieverordeningen en/of de toelichtingen hierop, het concrete doel van de subsidie en het daaraan gerelateerde maatschappelijke effecten uit het gemeentelijk beleid op te nemen door deze smart te formuleren en te koppelen aan toegekende subsidies.

Aanbeveling 3: Evalueer eens per vijf jaar het subsidiebeleid.

Draag het college op om subsidieregelingen en specifieke subsidieverordeningen periodiek en minstens eenmaal in de vijf jaar op doelmatigheid en doeltreffendheid te evalueren. De raad kan op basis hiervan verbeteringen doorvoeren in het subsidiebeleid.

Aanbeveling 4: Vraag jaarlijks een rapportage over de bijdrage van de subsidieverstrekking aan de doelen.

Vraag om een eenduidig openbaar subsidieregister op te stellen met naast de toegekende subsidies ook een overzicht van de over de afwijzingen en (gedeeltelijke) toekenningen. Naast een openbaar subsidieregister dient de raad elk jaar een rapportage te ontvangen waarin de relatie is gelegd tussen de subsidieverstrekking en de bijdrage aan de doelen.

7

BESTUURLIJKE REACTIE

7. Bestuurlijke reactie

Rekenkamercommissie Den Helder
T.a.v. de heer J.C. Hagens
Postbus 36
1780 AA DEN HELDER

verzendinggegevens

datum : 18-02-2022
zaaknummer : BWxxxx2022
bijlagen : 1

behandeld door**uw gegevens**

brief van : 2 februari 2022
kenmerk : BW02022022

onderwerp

Bestuurlijke zienswijze op het Onderzoek naar het subsidiebeleid van de gemeente Den Helder

Geachte commissie,

Naar aanleiding van uw verzoek van 2 februari 2022 ontvangt u hierbij de bestuurlijke zienswijze op uw rapport "Onderzoek subsidiebeleid en –uitvoering Den Helder".

Allereerst bedanken wij u voor het toezenden van het onderzoeksrapport. Wij hebben met belangstelling kennis genomen van de inhoud van het rapport. De bevindingen in het rapport geeft naar onze mening een goede stand van zaken van de uitvoering van het subsidiebeleid van de gemeente.

Graag geven wij in de eerst onze zienswijze op de in het rapport opgenomen conclusies. Vervolgens reageren wij op de gegeven aanbevelingen.

Zienswijze op de conclusies

Wij herkennen de conclusies. Wij hebben hier echter nog wel een aantal opmerkingen bij. Daarom geven wij eerst nog enige context ten aanzien van het verstrekken van subsidies, en de relatie met de doelen van de gemeente:

- a. De gemeenteraad stelt in zijn kaderstellende rol doelstellingen vast voor gemeentelijke opgaven en programma's door middel van o.a. beleidskaders, een coalitieprogramma, begrotingen etc. Het college is belast met de uitvoering van het beleid om deze doelen te realiseren.
- b. Het is voor een raad een voortdurende uitdaging om bij de verschillende beleidsterreinen relevante maatschappelijke effecten en daarvan afgeleide doelen te formuleren. De afgelopen jaren is daar op basis van een programma van de raad met de argumentenfabriek en daarop voortbordurend door het college in samenspraak met de raad een serieuze aanzet gemaakt. Na de verkiezingen zal opnieuw naar de doelstellingen gekeken worden door een nieuwe raad.
- c. Voor de uitvoering van het beleid en het behalen van de doelen door het college beschikt het over drie belangrijke generieke middelen: zelf doen, inkopen en subsidieverstrekking. De grens tussen inkoop en subsidieverlening is overigens soms dun.
- d. Voor het behalen van de verschillende doelstellingen wordt nagegaan welke mix van instrumenten het meest geëigend is. In de loop van de tijd kan deze mix worden bijgesteld wanneer dat effectiever lijkt.
- e. Voor de kaderstelling door de raad heeft de gemeente daarom een algemeen kader in de vorm van een Algemene subsidieverordening. Daarnaast zijn er voor diverse beleidsterreinen specifieke verordeningen en beleidsregels vastgesteld. Daarmee wordt doelgericht maatwerk mogelijk voor de subsidies op dat terrein.
- f. Een belangrijk deel van de subsidie van de gemeente gaat naar de zogenaamde grote drie (Triade, KopGroep Bibliotheken en De Kampanje) door middel van Beleidsgestuurde contractfinanciering met daarin specifieke doelen. Ook instellingen die uitvoering geven aan het zorgbeleid ontvangen een belangrijk deel van de subsidies van de gemeente passend binnen de daarvoor door de raad vastgestelde kaders.
- g. Alle verstrekte subsidies worden in overeenstemming met de wens van de raad in de jaarrekening als bijlage opgenomen.

Vanuit deze context kijken we naar de conclusies uit het onderzoek. Wij zien de hoofd- en deelconclusies ingaan op twee onderdelen, die als volgt luiden:

- a. Sturing op doeltreffendheid en doelmatigheid
- b. Controle door de raad

a. Sturing op doeltreffendheid en doelmatigheid

Wij plaatsen bij dit onderdeel de volgende hoofd- en deelconclusies”

Hoofdconclusie:

- *De gemeente heeft, met het verstrekken van subsidies, onvoldoende zicht op het realiseren van maatschappelijke doelen bij de meeste verstrekte subsidies.*
- *De raad stelt alleen juridische kaders (Algemene Subsidieverordening) maar stelt geen kaders wanneer het subsidie-instrument moet worden ingezet en hoe de verbinding tussen subsidie en de doelen van de gemeente is geborgd.*

Deelconclusies:

1. *Inzet van het subsidie-instrument is geen onderdeel van een afwegingskader, de raad heeft dit ook niet vastgesteld.*
2. *Onvoldoende sturing op een doeltreffende subsidieverstrekking.*
3. *Weinig sturing op de doelmatigheid van de subsidieverstrekking.*

Het koppelen van de doeltreffende en doelmatige inzet van (subsidie)middelen aan het behalen van maatschappelijke doelen vraagt om een aantal stappen, die wij toelichten met een voorbeeld.

- De raad kan maatschappelijke doelen (ook wel outcome genoemd) bepalen; bijvoorbeeld 'We willen dat onze inwoners gezonder zijn';
- Vervolgens kan de raad aan dat maatschappelijk doel concrete output-doelen koppelen; bijvoorbeeld: we willen dat jongeren en ouderen 50% meer bewegen;
- Vervolgens kan het college in de afweging hoe deze doelen te halen, besluiten dat de inzet van o.a. het subsidie-instrument wenselijk is. Het kan dan subsidies verstrekken aan sportverenigingen, waarbij de subsidie afhankelijk wordt gesteld van het aantal jongeren en ouderen dat daadwerkelijk participeert in de sportactiviteiten. Verantwoording door de sportverenigingen moet dan ook op deze afspraken moeten plaatsvinden, waarbij zoveel mogelijk gestreefd moet worden naar een objectieve meting. Door deze verantwoording kan worden nagegaan of daadwerkelijk meer jongeren en ouderen zijn gaan bewegen, tenminste bij een sportvereniging. Ook kunnen dan de subsidiekosten per deelnemer worden bepaald; om zo ook iets over de doelmatigheid van de subsidie te kunnen zeggen. Op basis van die laatste informatie kan dan besloten worden om een subsidie te beëindigen en een contract met een andere subsidie-ontvanger aan te gaan die dit doelmatiger kan doen.
- Om de subsidies op die manier te kunnen verstrekken zullen ook de subsidiedeelverordeningen moeten worden aangepast.

Dit eenvoudige voorbeeld geeft goed weer hoe lastig het is om een goede koppeling tussen maatschappelijke doelen en concrete subsidieafspraken te maken. En welke beperkingen die inhouden. En welke extra regelgeving hierbij komt kijken die door subsidieontvangers moet worden uitgevoerd en de nodige extra inspanning en kosten oplevert. Het karakter van een dergelijke doelmatige subsidieverlening schuift daarmee tevens op naar een inkooprelatie.

Bij de grote drie subsidie-ontvangers hebben wij dit door Beleidsgerichte contractfinanciering geregeld. Voor de deel van de subsidies van onze gemeente is het inzicht er daarom wel, waarbij de koppeling aan door de raad vast te stellen maatschappelijke doelen evengoed nog een aandachtspunt is. Bij deze instellingen zijn ook meer mogelijkheden om inzicht te krijgen in de doelmatigheid van de subsidie.

b. Controle door de raad

Hoofdconclusie

De raad kan de controlerende taak niet goed uitvoeren. De raad kan op basis van de ontvangen informatie niet toetsen of het subsidie-instrument goed wordt ingezet (evaluaties vinden niet plaats). De raad kan op basis van de ontvangen informatie ook niet controleren of de subsidies bijdragen aan het doelbereik van de gemeente.

Deelconclusie

4. *De raad kan haar controlerende taak op subsidieverstrekkingen niet goed uitoefenen.*

Zoals hiervoor is aangegeven, kan de controlerende rol van de raad op de doelmatigheid en doeltreffendheid worden vergroot. Dat vraagt om een consequente doordenking van maatschappelijke doelen en de daarbij passende inzet van subsidies. Ten aanzien van de subsidies aan de grote drie heeft de raad naar onze mening meer inzicht om te kunnen sturen.

Zienswijze op de aanbevelingen

Aanbeveling 1: Stel een subsidiebeleid op met daarin een afwegingskader en stel deze als raad vast.

Veel gemeenten hebben geen algemeen subsidiebeleid ingericht. Maar het kan meerwaarde hebben om dergelijk beleid in te richten; wij kunnen deze aanbeveling daarom volgen.

Aanbeveling 2: Richt op basis van het subsidiebeleid de juridische kaders in en stel deze als raad vast.

De uitwerking die daarbij wordt gegeven luidt:

Draag het college op om voor alle subsidies subsidieregelingen of specifieke subsidieverordeningen op te stellen en hier alleen van af te wijken indien sprake is van een uitzonderingsgrond uit de Awb (art. 4:23, derde lid).

Draag het college op om in subsidieregelingen, specifieke subsidieverordeningen en/of de toelichtingen hierop, het concrete doel van de subsidie en het daaraan gerelateerde maatschappelijke effecten uit het gemeentelijk beleid op te nemen door deze smart te formuleren en te koppelen aan toegekende subsidies.

In onze zienswijze op de conclusies van het onderzoek zijn wij hier op ingegaan. Het consequent en koppelen van subsidies aan 'smart'-geformuleerde maatschappelijke doelen, vraagt van de raad om dergelijke 'smart'-geformuleerde maatschappelijke doelen voor alle gemeentelijke taken waaraan subsidies verbonden zijn. Maatschappelijke doelen hebben juist veelal een meer kwalitatieve dan kwantitatieve insteek; de daarvan afgeleide output-doelen kunnen wel concreter worden bepaald door de raad, maar ook dat vraagt een aanvullende inspanning van de (nieuwe) raad. Overwogen kan worden in beleidskaders voor specifieke beleidsterreinen, meer aandacht te besteden aan de relatie maatschappelijke doelen en daarvan afgeleide output-doelen. In dergelijk beleid kan ook de inzet van het subsidie-instrument ook worden afgewogen tegen de instrumenten zelf doen dan wel inkopen.

Aanbeveling 3: Evalueer eens per vijf jaar het subsidiebeleid.

De onderzoekers hebben gelijk dat het beleid ten aanzien van specifieke subsidies niet consequent minimaal iedere vijf jaar op doeltreffendheid en doelmatigheid wordt geëvalueerd. Artikel 4:24 van de Algemene wet bestuursrecht spreekt overigens niet over doelmatigheid. Wij denken dat het goed is deze aanbeveling, zeker met betrekking tot de doeltreffendheid, de effecten van de subsidies, voor de meeste subsidieregelingen consequenter toe te passen. Dat kan bij de actualisatie van een beleidskader of bij een dan noodzakelijke actualisatie van een subsidieverordening c.q. -regeling. Deze evaluatie kan dan handvatten bieden voor aanpassingen van de regelingen.

Aanbeveling 4: Vraag jaarlijks een rapportage over de bijdrage van de subsidieverstrekking aan de doelen.

De uitwerking die de onderzoekers geven bij deze aanbeveling luidt:

Vraag om een eenduidig openbaar subsidieregister op te stellen met naast de toegekende subsidies ook een overzicht van de over de afwijzingen en (gedeeltelijke) toekenningen. Naast een openbaar subsidieregister dient de raad elk jaar een rapportage te ontvangen waarin de relatie is gelegd tussen de subsidieverstrekking en de bijdrage aan de doelen.

De afgelopen jaren is op verzoek van de raad al gewerkt aan het verstrekken van een uitgebreid overzicht van subsidies waarbij ook de afgewezen subsidies zijn opgenomen. Ook de doelstelling van de subsidies is kort vermeld. In overleg met de raad moet bezien worden of deze informatie toereikend is dan wel dat bij bepaalde subsidies meer informatie gewenst is. Een voorstel daarvoor kan worden gedaan aan de (nieuwe) raad.

Wij gaan er vanuit u met deze bestuurlijke zienswijze voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Den Helder

burgemeester

secretaris

BIJLAGE

**TECHNISCHE REACTIE EN
ONDERZOEKSVERANTWOORDING**

Bijlage 1: Technische reactie

Bijlage 2: Onderzoeksverantwoording

Geraadpleegde documenten

- Algemene subsidieverordening Den Helder 2019
- Aanvraagformulier Deskundigheidsbevordering voor vrijwilligers
- Aanvraagformulier subsidieverordening duurzaam energiepakket particuliere huiseigenaren bestaande bouw, subsidiejaar 2021
- Subsidieverordening evenementen Den Helder 2020
- Subsidieregeling evenementen Den Helder 2020
- Amendement 13.1 GroenLinks over Sociaal Beleidskader
- Armoedenota 2017-2020
- Begroting – 2021
- Beleidskader Cultuur kleurt het leven
- Visie Cultuur kleurt het leven
- Beleidskader Sociaal Beleid
- Beleidskader Sport gemeente Den Helder
- Beleidsregels subsidiering vrijwilligersvorming
- Besluit vaststellen verordening maatschappelijke ondersteuning Den Helder 2020
- Commissieadvies over voorstel vaststellen Algemene subsidieverordening
- Commissieadvies over voorstel vaststellen Sociaal Beleidskader
- Gemeenteblad vaststelling svo evenementen
- Helders Akkoord 2018-2022
- Inwerkmap behandelen subsidieaanvraag
- Kadernota gemeente Den Helder 2017-2020
- Kadernota gemeente Den Helder 2021-2024
- Beleidskader toerisme Den Helder Bruist
- Memo controlestappen besluitvorming ondertekening subsidies
- Memo vragen rekenkamercommissie onderzoek subsidies
- Motie Groenlinks Subsidieverordening
- Raadsbesluit vaststellen Algemene subsidieverordening
- Raadsvoorstel vaststellen Algemene subsidieverordening
- RI fasering armoedebeleid
- Verordening algemene regels maatschappelijke ondersteuning
- Verordening Maatschappelijke ondersteuning
- VIC interne controlelijst rechtmatigheid subsidies
- Voorstel vaststellen Verordening maatschappelijke ondersteuning Den Helder 2020

Casusonderzoek

- Subsidieregister per 31-12-2020
- Alle documentatie van opgevraagde casussen
- Standaardbrieven subsidieproces: aanvraag, besluit (toekenning / afwijzing), vaststelling

Gesproken respondenten

Tabel 7 Gesproken respondenten	
Functie	Aantal gesproken
Beleidsadviseurs	8 personen
Team financiën en administratie	3 personen
Wethouders	2 wethouders
Aanvragers subsidie	8 personen
Sessie raadsleden	4 afgevaardigden

Bijlage 3: Samenvatting casusonderzoek

Tabel 8 | Samenvatting casusonderzoek

Nr	Jaar	Subsidiesoort	Aangevraagd	Toegekend bedrag	Reden afwijking	Aansluiting beleidsdoelen	Aanvraag beschikbaar	B&W advies	Beschikking beschikbaar	Vaststelling beschikbaar	Inhoud verantwoording	Activiteit uitgevoerd conform aanvraag
1	2020	Subsidie cultuur of sociaal domein	€130.000,00	€0,00	Subsidie aanvraag ingetrokken	Niet bekend omdat de aanvraag niet in behandeling is genomen	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t. aanvraag ingetrokken
2	2019	Subsidie cultuur of sociaal domein	€130.923,00	€130.923,00	N.v.t.	Ja, stimuleren integratie en participatie vrouwen met een migratieachtergrond	Ja	Ja	Ja	Ja	Voldoet, inhoudelijk verslag, jaarstukken 2019 en controleverklaring accountant	Ja
3	2019	Subsidie cultuur of sociaal domein	€115.000,00	€115.000,00	N.v.t.	Ja, re-integratie en participatie bewoners met grote afstand tot de arbeidsmarkt	Ja	Ja	Ja	Ja	Voldoet, inhoudelijk verslag over behaalde doelen en een financiële rapportage	Ja
4	2018	Voorschoolse voorzieningen	€68.212,00	€68.212,00	N.v.t.	Ja, voorkomen van taal- en ontwikkelingsachterstanden bij kleuters en peuters	Ja	Ja	Ja, de maandelijkse uitbetalingen zijn later naar beneden bijgesteld vanwege een lagere bezetting dan verwacht	Ja	Voldoet. Verantwoording was op tijd en volledig.	Gedeeltelijk, minder bezetting dan de prognose, klein gedeelte verleende subsidiebedrag niet te verantwoorden
5	2019	Voorschoolse voorzieningen	€42.336,00	€60.000,00	In eerste instantie €42.336,00 beschikt, maar bedrag bleek halverwege het jaar niet voldoende,	Ja, voorkomen van taal- en ontwikkelingsachterstanden bij kleuters en peuters	Ja	Ja	Ja	Ja	Voldoet. Verantwoording was op tijd en compleet.	Gedeeltelijk, niet het volledige bedrag was te verantwoorden,

Tabel 8 | Samenvatting casuonderzoek

Nr	Jaar	Subsidiesoort	Aangevraagd	Toegekend bedrag	Reden afwijking	Aansluiting beleidsdoelen	Aanvraag beschikbaar	B&W advies	Beschikking beschikbaar	Vaststelling beschikbaar	Inhoud verantwoording	Activiteit uitgevoerd conform aanvraag
					toen volgde nieuwe beschikking met extra bedrag							klein bedrag terugbetaald
6	2019	Voorschoolse voorzieningen	€1.451.460,00	€1.451.460,00	N.v.t.	Ja, voorkomen van taal- en ontwikkelingsachterstanden bij kleuters en peuters	Ja	Ja	Ja	Ja	Voldoet, inhoudelijk verslag over behaalde doelen en een financiële rapportage, controleverklaring accountant	Gedeeltelijk, een gedeelte van de subsidie moet worden terugbetaald
7	2018	Subsidie cultuur of sociaal domein	€78.263,00	€78.263,00	N.v.t.	Ja, nazorg aan ex-gedetineerden met als doel de re-integratiemogelijkheden te vergroten, overlast en recidive te beperken	Ja	Ja	Ja	Ja	Voldoet, tussentijdse rapportage, balans/ jaarrekening en inhoudelijk verslag, controleverklaring accountant	Ja
8	2020	Subsidie cultuur of sociaal domein	€1.093.490,00	€1.090.926,00	Niet gevonden	Ja, is vastgesteld in de budgetovereenkomst	Ja	Nee, wel budgetovereenkomst beschikbaar	Ja	Nee, uitstel aangevraagd voor een aantal verantwoordingsdocumenten, college is akkoord	Nee, prestatieverslag en accountantsverklaring ontbreken nog	Nog vast te stellen
9	2018	Subsidie cultuur of sociaal domein	€1.629.887,00	€1.629.887,00	N.v.t.	Ja, is vastgesteld in de budgetovereenkomst	Ja	Ja	Ja	Ja	Voldoet, inhoudelijk verslag inclusief accountantsverklaring	Ja, college geeft wel 3 aandachtspunten mee

Tabel 8 | Samenvatting casuonderzoek

Nr	Jaar	Subsidiesoort	Aangevraagd	Toegekend bedrag	Reden afwijking	Aansluiting beleidsdoelen	Aanvraag beschikbaar	B&W advies	Beschikking beschikbaar	Vaststelling beschikbaar	Inhoud verantwoording	Activiteit uitgevoerd conform aanvraag
10	2019	Subsidie cultuur of sociaal domein	€24.996,00	€0,00	Subsidieaanvraag afgewezen, dit is nieuw aanbod, de gemeente wilt eerst meerdere aanbieders onderzoeken	Nee, aanvraag past niet binnen de door de raad vastgestelde beleidskaders en financiële kaders	Ja	Ja	Ja, inclusief weigeringsgronden	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
11	2018	Subsidie cultuur of sociaal domein	Niet gevonden	€24.371,00	N.v.t.	Ja, ondersteuning van kwetsbare jongeren, tegengaan van eenzaamheid bij jongeren	Ja	Ja	Ja	Ja, maar niet specifiek voor dit project, voor alle projecten van deze aanvrager samen	Voldoet, jaarverslag en jaarrekening, bedrag is echter op één grote hoop gegooid waardoor onbekend is welk kosten aan dit project zijn verbonden	Ja, college verzoekt wel in het vervolg los te rapporteren over de afzonderlijke projecten
12	2020	Subsidie cultuur of sociaal domein	€32.858,00	€26.168,00	Er was niet voldoende budget om alle projecten van deze aanvrager volledig te verlenen. De gemeenteraad heeft het maximale bedrag aan subsidie voor deze aanvrager vastgesteld.	Ja, ondersteuning van kwetsbare jongeren, tegengaan van eenzaamheid bij jongeren	Ja	Nee, maar aanvraag is vergelijkbaar met de aanvraag van het voorgaande jaar	Ja	Nee, niet gevonden	Voldoet, jaarverslag 2020, jaarrekening 2020, verklaring accountant	Ja, maar door ontbreken vaststelling onbekend of volledige bedrag is toegekend
13	2019	Topsportsubsidie	N.v.t. totaal beschikbare subsidiebedrag wordt verdeeld op basis van het	€19.401,59	N.v.t.	Ja, stimuleren van sportdeelname	Ja	Ja	Ja	Ja	Voldoet, kascontrole brief, jaarverslag (inclusief financieel), omschrijving van	Ja

Tabel 8 | Samenvatting casuonderzoek

Nr	Jaar	Subsidiesoort	Aangevraagd	Toegekend bedrag	Reden afwijking	Aansluiting beleidsdoelen	Aanvraag beschikbaar	B&W advies	Beschikking beschikbaar	Vaststelling beschikbaar	Inhoud verantwoording	Activiteit uitgevoerd conform aanvraag
			aantal leden per vereniging								activiteiten en kosten	
14	2019	Topsportsubsidie	€13.810,00	€2.000,00	Getoetst aan topsportregeling, per seizoen kan je per topsportactiviteit maximaal 2.000 euro ontvangen	Ja, stimuleren van sportdeelname	Ja	Nee, getoetst aan topsportregeling	Ja	Ja	Voldoet, activiteiten zijn op juiste wijze verantwoord, en de verleende subsidie middelen zijn besteed aan de regeling topsport	Ja
15	2019	Subsidie cultuur of sociaal domein	€65.468,00	€65.468,00	N.v.t.	Ja, het faciliteren van maatschappelijke activiteiten zoals vastgesteld in subsidieovereenkomst 2015-2018	Ja	Ja	Ja	Ja	Voldoet (wel te laat), inhoudelijk verslag, financieel verslag, jaarrekening, verklaring accountant	Ja
16	2018	Subsidie cultuur of sociaal domein	Meerjarig Subsidiecontract afgesloten (BCF)	€1.090.277,00	N.v.t.	Ja, kinderen en andere bewoners kennis laten maken met cultuur	Ja	Ja	Ja	Ja	Voldoet. Inhoudelijk jaarverslag, jaarrekening, verklaring accountant.	Ja
17	2019	Subsidie cultuur of sociaal domein	€129.701,00	€0,00	Subsidieaanvraag afgewezen, aanvraag past niet binnen de door de raad vastgestelde beleidskaders en financiële kaders	Nee	Ja	Ja	Ja, inclusief weigeringsgronden	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

Tabel 8 | Samenvatting casuonderzoek

Nr	Jaar	Subsidiesoort	Aangevraagd	Toegekend bedrag	Reden afwijking	Aansluiting beleidsdoelen	Aanvraag beschikbaar	B&W advies	Beschikking beschikbaar	Vaststelling beschikbaar	Inhoud verantwoording	Activiteit uitgevoerd conform aanvraag
18	2019	Subsidie cultuur of sociaal domein	€3.034.388,00	€2.601.883,00	De gemeenteraad heeft besloten een korting op te leggen van 10% in verband met een te realiseren bezuinigingstaakstelling, daar is nog een extra bezuiniging bovenop gekomen.	Ja, het bieden van voorzieningen aan inwoners met een ondersteuningsbehoefte om zo de aanspraak op maatwerk- en individuele voorzieningen te beperken	Ja	Ja	Ja	Ja	Voldoet, inhoudelijke en financiële verslagen, verklaring accountant	Ja
19	2020	Subsidie cultuur of sociaal domein	€147.499,00	€61.952,00	Verkenningfase van project is gesubsidieerd, over de ontwikkelfase wordt na de eindrapportage van de verkenningfase een besluit genomen	Niet gevonden	Ja, via mail	Nee	Ja	Niet gevonden	Voldoet	Niet gevonden
20	2018	Subsidie cultuur of sociaal domein	Meerjarig subsidiecontract afgesloten (BCF)	€1.948.217,00	N.v.t.	Ja, goed aanbod aan podiumkunsten en een gevarieerd aanbod aan gerelateerde culturele en maatschappelijke activiteiten met een lokale en regionale functie/uitstraling	Ja	Ja	Ja	Ja	Voldoet, inhoudelijk jaarverslag, jaarrekening, accountantsverklaring	Ja
21	2018	Subsidie cultuur of sociaal domein	€15.000,00	€15.000,00	N.v.t.	Ja, versterken van het imago van Den Helder	Ja, via brief	Ja	Ja	Ja	Voldoet	Ja

Tabel 8 | Samenvatting casuonderzoek

Nr	Jaar	Subsidiesoort	Aangevraagd	Toegekend bedrag	Reden afwijking	Aansluiting beleidsdoelen	Aanvraag beschikbaar	B&W advies	Beschikking beschikbaar	Vaststelling beschikbaar	Inhoud verantwoording	Activiteit uitgevoerd conform aanvraag
22	2019	Subsidie Vogelasiel De Paddestoel	N.v.t.	€45.000,00	N.v.t.	Ja, sluit aan bij visie dierenwelzijn	Nee, via motie onder aandacht gekomen	Ja, ook raadsinformatiebrief	Ja	Ja	Ja voldoet, alles op tijd binnen	Organisatie blijkt minder geld nodig te hebben dus subsidiebedrag voor tweede helft 2019 naar beneden bijgesteld
23	2018	Evenementen subsidie	€ 3.500,00	€ 3.500,00	N.v.t.	Ja, evenement om het imago van Den Helder te versterken, bevolking aan de stad te binden en toeristen en bezoekers naar de stad te trekken	Ja	Ja	Ja	N.v.t.	Subsidie <5000 euro, hoeft geen verantwoording te worden ingediend	N.v.t.
24	2020	Evenementen subsidie	€95.000,00	€95.000,00	N.v.t.	Ja, sluit aan bij beleid gemeente 75 jaar vrijheid	Ja	Ja	Ja	N.v.t. zie kolom hiernaast	Evenement heeft vanwege corona uitstel gekregen	Evenement heeft vanwege corona uitstel gekregen
25	2018	Subsidie cultuur of sociaal domein	€168.200,00	€168.200,00	N.v.t.	Ja, inwoners nemen deel aan cultuur en kunnen dit beleven	Ja	Ja	Ja	Ja	Voldoet	Ja
26	2020	Evenementen subsidie	€10.000,00	€10.000,00	N.v.t.	Ja, evenement om het imago van Den Helder te versterken, bevolking aan de stad te binden en toeristen en bezoekers naar de stad te trekken	Ja	Ja	Ja	Ja	Evenement heeft niet plaatsgevonden	Nee, vanwege corona kon evenement niet plaatsvinden. Verleende bedrag moest worden terugbetaald (behalve de al

Tabel 8 | Samenvatting casuonderzoek

Nr	Jaar	Subsidiesoort	Aangevraagd	Toegekend bedrag	Reden afwijking	Aansluiting beleidsdoelen	Aanvraag beschikbaar	B&W advies	Beschikking beschikbaar	Vaststelling beschikbaar	Inhoud verantwoording	Activiteit uitgevoerd conform aanvraag
												gemaakte kosten)
27	2018	Evenementen subsidie	€50.000,00	€0,00	Subsidie is niet noodzakelijk om evenement te kunnen organiseren en te laten plaatsvinden, bovendien is subsidieplafond bereikt	Ja, evenement om het imago van Den Helder te versterken, bevolking aan de stad te binden en toeristen en bezoekers naar de stad te trekken	Ja	Ja	Ja, inclusief weigeringsgronden	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
28	2020	Subsidie cultuur of sociaal domein	Niet gevonden	€2.924,19	N.v.t.	Ja, ondersteuning en voorlichting voor mensen met dementie en mantelzorgers	Ja	Nee	Ja	N.v.t. vanwege lage subsidie bedrag	Subsidie <5000 euro, hoeft geen verantwoording te worden ingediend	Subsidie <5000 euro, hoeft geen verantwoording te worden ingediend
29	2019	Aanvraag past niet binnen subsidiesoort	€1.800,00	€0,00	Subsidie komt onvoldoende ten goede aan de bewoners van den helder	Nee, subsidie richt zich niet op inwoners van Den Helder	Ja, via mail	Nee	Ja, inclusief weigeringsgronden	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
30	2018	Subsidie cultuur of sociaal domein	€107.000,00	€107.000,00	N.v.t.	Ja, doel is dat kinderen uit minima-gezinnen aan culturele en sportieve activiteiten kunnen meedoen (armoedebeleid)	Ja, via mail	Ja	Ja	Ja	Ja, inhoudelijk verslag en financieel verslag.	Ja